

Georg Radow Jacob Lembke

Disputatio Iuridica De Pecunia Lustrica, Vulgo Gevattern-Geldt

Rostochii: Kilius, 1671

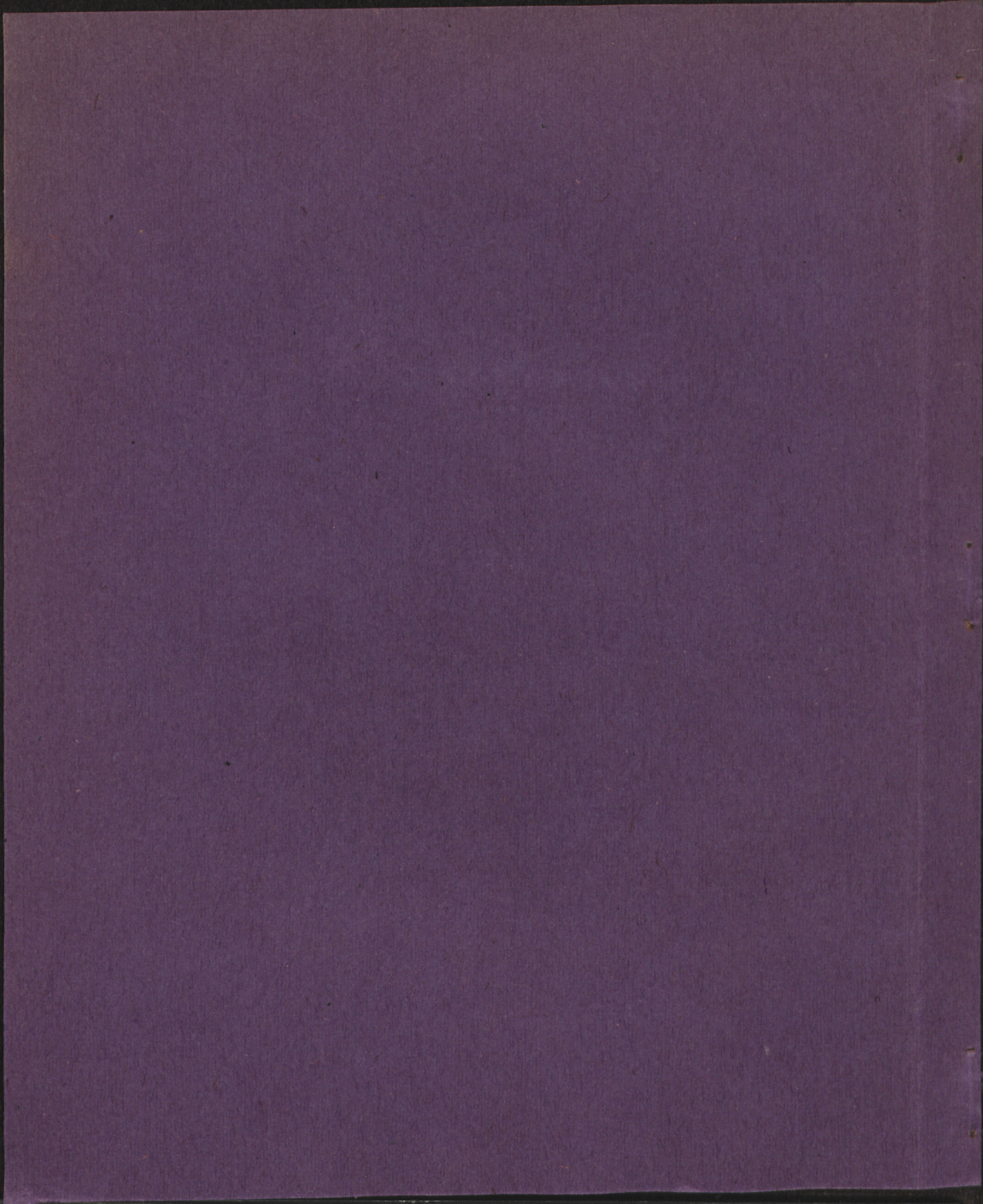
<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn741507390>

Druck Freier Zugang

Geometersgeld

RU für 1671
Georg Radovius, Praes. /c
Jacob Lemke, Resp

I. N. J.
DISPUTATIO JURIDICA
DE
PECUNIA
LUSTRICA,

Vulgò

Gebattern = Gelde.

Quam

Deo clementer adjuvante

Consensu Magnifici Jctorum Ordinis in inclyta
Universitate Rostochiensis,

PRÆSIDE

VIRO MAGNIFICO, NOBILISS. ET EXCELLENTISS.

DN. D. GEORGIO
RADOVIO,

Jcto ac Antecessore famigeratissimo,
Universitatis hujus p. t. Rectore, Juridicæ Facul-
tatis Decano & Nobilissimor. Statuum Provinc.

Mecklenburg. Syndico meritissimo.

Dno Patrono ac præceptore semper deveniendo,
publice proponit

JACOBUS Lembke!

ROSTOCH. AUCTOR.

In Auditorio Majori ad diem 22. Februarij Anno 1671.

ROSTOCHII, Typis JOHANNIS KILII, Univerfit. Typogr.

DISPUTATIO JURIDICA
DE

PECUNIA
FUSTRATA

Georgii Götze

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

PRÆSIDI
D. D. GEORGIO
KAPDOVIO

Magistro et Professore Juris
Publici in Academia
Rostochensi

J. A. G. O. R. S. G. O. T. T.

in Auctoritate
Rostochensi

I. N. J.

CAPUT. I.

DE DEFINITIONE VERBALI
ET REALI.

§. 1.

Ecuniae vocabulum à pecudibus, sive pecoribus derivari communiter asseritur; Idque vel ideò, quia primis temporibus decorio pecudum nummi incidebantur & signabantur, propter ignorantiam fortè æris tractandi. Postea vero à Saturno primùm æneus nummus invento & signatus, dicitur, quapropter ipsi etiam ararium à Gentilibus fuit consecratum: Deinde quoque nominatim Servius Tul-

lius Rex Romæ æreos nummos percussit, & quamvis non multò post argentea atque aurea materia in nummis cudendis veteres uterentur, tamen pecuniae vocabulum ab ea materia, quâ cepit, nomen retinuit. *Isidor. lib. 16. Origin. cap. 17. Covarruv. Tom. 2. de veter. nummat. collation. cap. 1. in princ.* Vel ideò à pecudibus dicitur, quia veterum tam Romanorum, quàm aliarum Gentium divitiæ atque facultates in pecudibus maxime consistebant, omniaque necessaria, fundos, domos, esculenta & alia sibi iis comparabant, quò etiam factum, ut à majori parte divitiarum in pecudibus, totum suum patrimonium peculium appellarent *can. Totum. caus. 1. quest. 3. Columell. lib. 6. in præfat. Isidor. in Origin. d. l.* Idque non solum.

Ho merus confirmat, qui toties pecorum, & boum meminit, quibus vina, arma & alia necessaria populi sibi compararunt, quod in l. 1. ff. de contrahend. empr. allegatur, sed etiam Plutarchus qui in Publicola tradit, quod iis, qui iussibus Consulum non parerent, olim multa quinque bobus & duabus ovibus valens, fuerit dicta; causam hanc addens, quod infrequens tùm temporis esset apud Romanos nummi usus, & ut loquitur Imperator in §. 7. Inst. de injur. magna veterum paupertas, & pecudibus atq; armentis omnia censerentur. Postmodùm igitur, cùm veteres viderent, maximam difficultatem in hac præcipuè pecorum, & aliarum rerum, permutatione esse, utpote cùm non semper occurreret, ut unus haberet, quod alter desideraret & vice versà, propterea invenerunt materiam cujus publica ac perpetua aestimatio permutationum hisce difficultatibus subveniret. l. 1. pr. ff. de contrah. emption. & in recordationem & signum difficilium antiquarum commutationum, ac divitiarum in pecudibus consistentium, illam ipsam materiam initio pecudum formâ percusserunt & vel bove vel ove vel sue signarunt. Plutarch. in Publicola Plinius lib. 33. Natural. Histor. cap. 3. Pontanus lib. 3. progymnas 220 quapropter ipsa tanquam nova res, nomen hoc sortita est, Vid. Johann. Baptista Casalius de Antiq. Romanor. Ritib. cap. 17. Gæddew. ad l. 4. ff. de Verbor. Signific. n. 3. 9. & 12.

§. 2. Sumitur vero Pecuniæ vocabulum potissimum vel generaliter vel specialiter vel specialissime. Generaliter denotat omnem Rem, quæ in patrimonio alicujus esse potest, non tantùm corporalem, mobilem & immobilem, sed etiam incorporalem & sic jura obligationum, servitutum, hereditatum & similibus. can. Totum. caus. 1. quest. 3. l. 4. l. 33. l. 88. l. 97. l. 178. l. 222. ff. de verbor. Significat ibiq; Gædd l. 1. §. fin ff. de calumniar. l. 1. §. 1. et. 6. ff. & l. 2. in fin. principii C. de pecunia constit. Carpov. part. 3. Jurispr. Forens. Const. 13. defin. 34. Conan. lib. 10 cap. 5. n. 1. Idem confirmat D. Augustinus de Fide Christiana; totum, inquit, quicquid homines habent in terra, omnia quorum Domini sunt, pecunia vocatur. Specialiter accipitur pro re fungibili, quæ pondere, numero & mensurâ constat, quarum altera alterius vice ita fungitur, ut quis videatur idem recipere, quod dedit, l. 2. ff. de reb. credit. ita potissimum venit in contractu mutui, quia enim id in aliis rebus, quàm quæ pondere, numero & mensura constant, non consistit, in pluribus

ribus autem, quàm in pecunia numerata *pr. Inst. quib. mod. recon-
trah. obligas.* necesse erit, ut dicamus, pecuniæ verbum in ea mate-
ria simpliciter positum, ad res tales fungibiles referri, uti eviden-
tissime demonstrat. *l. 2. §. 3. ff. de reb. credit.* eodem quoque modo
in materia ultimarum voluntatum quandoque accipitur, uti patet
ex. *l. 30. ff. de legat. 1. in princ.* Specialissime denotat, solummodò
nummum, sive æs, aurum argentumve signatum, quæ notatio
frequentissima est, & obtinet etiam in Materia Senatusconsulti
Macedoniani, ubi filiusfamilias aut pater ejus regulariter non potest
uti exceptione, nisi nummi aut pecunia numerata à creditore mu-
tuo data sit. *§. 7. Inst. quod cum eo, qui in alien. potest. l. 7. §. 3. junct.
l. 2. pr. l. 3. §. 3. ff. ad SCtum, Macedon. Zanger. Tract. de Except. part. 3.
cap. 12. n. 12. & 13. Duaren. in Comm. ad. ffa ad. tit. de SCto Macedon.
cap. 1. in fin.* Imo in Emptione & Venditione, ubi aliud merx, ali-
ud precium esse debet. *l. 2. §. 1. ff. de contrah. empr. Vultei. in Com-
ment. Inst. ad pr. de locat. & conduct. n. 20.* Apprimè autem notan-
dum, quòd hæc pecuniæ acceptiones colligantur tantùm, vel ex
subjectæ materiæ circumstantiis antecedentibus & consequentibus
*arg. l. 3. §. 9 ff. de adim. vel transfer. legat. vel ex usu & voluntate,
loquentis arg. can. sedulo 12. Distinct. 38. l. 69. ff. de legat. 3. vel de-
scriptione aliqua aut notæ appositione, unde non raro specialissima
significatio voce aliqua adjecta, ut numeratæ vel paratæ pecuniæ de-
notatur. d. l. 7. §. 3. ff. ad SCtum, Macedon. Carpz part. 3. Jurispr.
Forens. const. 13. def. 34. n. 6. & 7.* Plura videantur apud Gæddem.
ad. l. 4. ff. d. V. S. Nos hac vice pecuniæ vocabulum in generalissi-
ma accipiemus significatione, quoniam materiæ necessitas id exige-
re videtur, uti infra melius apparebit.

§. 3. Quod Lustrici vocabulum attinet, derivari illud vide-
tur à verbo Lustrare, quod tamen plurimas apud Auctores admit-
tit significationes. Præcipuè autem idem denotat, 1. ac circum-
spicere *Virgil lib. 3. Æneid.* omnia collustrans, hanc primo ab litto-
re classem conspexi venientem. 2. idem est, ac circumire *Lactant. lib. 2.*
Sed luna, quæ orbem illum signiferum triginta dierum spatio lu-
strat. 3. significat patefacere *Salust. Cæcil. lib. 1.* Si lustrantur, si
erumpant omnia, muta jam istam mentem. 4. Perspicere, agno-
scere *Virg. lib. 8. Æneid.* Ille os, oculosque loquentis jam dudum
& tacito lustravit lumine corpus. *Cic. lib. 3. offic.* Sed cum omnia

ratione animoque lustraveris. 5. Expiare, mundare, sacrificare: hinc quod ad tale sacrificium & lustrationem talem faceret, in qua ea simul peragebatur, lustricum sive lustrale dicebatur. *Ovid. lib. 3. de Ponto.* Spargit aqua captos lustrali Graja Sacerdos. *Vid. Nonius Marcell. de proprietat. sermon. cap. 4. num. 277.* Ex hisce acceptionibus verbi Lustrare nullæ lustrici nostro vocabulo melius accommodari poterunt, quàm duæ posteriores. Primum enim consignatum reperimus, non solum apud *Liuium. lib. 3. Histor. & Columell. lib. 3. cap. 22.* sed etiam *Virgil. Eccl. 5. & lib. 6. Aeneidos.* quod veteres agros, urbes, exercitus & similia lustrare, hoc est certis sacrificiis purgare & sic Diis suis, dum sacra piacula circumferebant & precabantur, ut cuncta infelicia ab iis averterentur, commendare soliti fuerint, cuius lustrationis formulam ex *Catone* refert *Pontan. lib. 4. progymnasm. 75.* unde quoque, quia hæc lustratio singulis quinque annis, una cum singulorum bonorum taxatione, & aestimatione potissimum fieret, illud quinquennii tempus Lustrum fuit appellatum. *Pontan. lib. 4. progymnasm. 16. voce censors. Calvin. in Lexic. Jurid. voce Lustratio, Lustrum.* Hinc jam dicimus, hujus derivationis cum ipsa nostra re & significatione, in qua nos accipimus, esse convenientiam. Si enim veteres Lustricum aut Lustrale illud appellaverint, quod ad talem lustrationis & expiationis ritum spectaret, & unà perageretur, in sacro verò baptismo etiam aliqua purgatio peccatorum certis quibusdam solemnitatibus contingat & receptio in gratiam Dei, ut probant nostri Theologi ex *cap. 3. Johann. & cap. 3. ad Tit. cap. 2. Act. Apostol. cap. 3. ad Galat. Ungepaui in comment. super Decretal. lib. 3. tit. 42. n. 7.* Cur non etiam, per aliquam similitudinem, illud quod in tali actu verè sancto peragitur, lustricum aut lustrale & sic pecunia ibi donata lustralis vel lustrica dici poterit, præsertim cum plures dentur res, quàm rerum uocabula, & propter rem adhuc Veteribus incognitam aliò commodiori vocabulo destituamur, & necesse ergo sit, ut talibus novis rebus nova quodammodo imponamus vocabula *Cic. lib. 3. de fin. in princip.* & per aliquam translationem deducamus, quibus nostras quoque res nostrosq; ritus Vetustati Romanæ incognitos latinè denominare possimus, Deinde illa verbi Lustrare significatio, quando idem est ac agnoscere, à nostra re vocabuliq; Lustrici derivatione non plane abludit, quoniam infantes in baptismo quasi agnoscun-

agnoscuntur, pro veris Ecclesiæ membris & a parentibus nominibus certis notantur. Hinc igitur non inconueniens erit actus in tali lustratione aut agnitione fieri solitos, Lustricos appellare, sicut etiam *Festus in Fragment.* auctor est, Lustricos dies infantum appellari, puellarum octauum, puerorum nonum, quod his lustrentur & nomina iis imponantur.

§. 4. Cæterum Pecuniæ Lustricæ vocabulum adhuc sumi potest vel late, & sic denotat omne donum quod ratione baptismi datur, vel à susceptoribus vel ab aliis quibuscunque, vel strictè pro eo tantum munere, quod suppeditatur à susceptoribus solum, & germanice vocatur *Vaten-Gelt* oder *Bevattern-Gelt*. Et in hac acceptione nobis id tractandum & prius definiendum venit. Quamquam autem difficile, sit perfectam definitionem, in iis, circa quæ jus versatur vel reperire vel tradere. *arg. l. 202. ff. de Reg. Jur. ibique Brocherfl. & Matthæus n. 4.* cum quælibet propter materiæ subjectæ latitudinem, negotiorum varietatem & verarum differentiarum penuriam facile subverti possit, præprimis si ad rigidas Philosophorum regulas examinetur, videbimus nihilominus quidnam optimè tractationi nostræ conueniat, contenti, si modo rem ipsam expresserimus, quamvis verba non adeo ad numeros sine composita, cum & ea quæ juris sunt, non debeant inservire verbis, sed verba potius juri *arg. l. 2. C. commun. de legat. l. 17. ff. d. Legibus.* Dicimus igitur, quod Pecunia Lustrica sit res, quæ baptizati à susceptoribus vel in ipso baptismo vel occasione ejus, in tesseram data fidei & Baptismi administrati testimonium, donatur. Singula autem hujus descriptionis membra in ipsa tractatione explicata, clarius postmodum patebunt.

Act

CAPUT. II. DE CAUSA EFFICIENTE ET FINALI.

§. I. Visis præcognitis, quæ ad faciliorem nostræ tractationis intellectum faciunt, aggredimur nunc ipsam Materiam & quidem primùm Causam Efficientem cum Finali. Illa autem est vel

A ;

Remota

Remota vel Propinqua. Remota est Sanctum Sacramentum Baptismi. Propinqua sunt Susceptores sive compadres & commatres, qui infantem de sacro fonte levant. Unde verò mos hic ortus fuerit, ut susceptores liberis baptizatis simul aliquid donent, aliquomodo patere videtur, si ipsorum susceptorum originem ac primam causam intueamur. Morem autem eos adhibendi, antiquissimum, & ex ipsa Sacra Scriptura *Esaiæ cap. 8. v. 2.* depromptum esse, Auctores communiter statuunt. Originem ad Hyginum Episcopum Romanum, nativitate Atheniensem, plerique referunt. *Baldwin. in Casib. Conscient. lib. 2. cap. 11. Cas. 8. Ummius Disp. 1. ad Process. judic. num. 34. in fin. Johann Baptistæ Casalius de veter. Christianor. ritib. cap. 5.* & occasionem hujus instituti potissimum duplicem putant, vel quòd olim parentes à Gentilismo ad Christianam Religionem recenter conversi, partim ob defectum confirmatæ fidei non potuerint, partim ob incuriam neglexerint, liberos suos secundum religionis normam, quam ipsi nuper amplexi fuerant, educare, atque hinc, uti alias communiter fieri solet, ut novis emergentibus causis, nova quoque querantur remedia. *cap. insinuante 25. X. de offic. delegat. l. u. §. 8. ff. de interrogat. in jur. faciend. non abs re fore judicatum est,* ut nonnulli homines vitæ melioris & fidei confirmatioris in ipso statim infantum baptismo adhiberentur, qui postea parentum vice, curam educationis & in Christiana fide institutionis, susciperent. Vel inde etiam originem traxit, quòd in gravissimis illis persecutionibus, quæ sub Hadriano fuerunt. *Cluver. in Epitom. Histor. sub Hadrian.* quo adhuc regnante hic Hyginus jam fuit Episcopus electus *Calvis in Oper. Chronolog. sub Anno Mundi 4086. Post Christ 137* & adhuc à sequentibus Imperatoribus futuræ metuebantur, parentes infantibus recens baptizatis sæpe eriperentur, & à Tyrannis, ad supplicium, pro veritate Christiana sustinendum, ducerentur, ne igitur postmodum coetus fidelium diminueretur, & infantes partim propter defectum bonorum in simul à Tyrannis ereptorum partim propter neglectum institutionis in fide, ad Gentilismum rursus deficerent, consultum visum fuit, unum vel aliquos in initio baptismi adhibere, qui eos educarent & in Religione instruerent, imo & bonis unâ cum parentibus surreptis, de necessariis vitæ prospicerent. *Carpzov. lib. 2. Jurispr. Consistor. tit. 17. defn. 268. n. 1. & seqq. Perkins. Casuum Conscient. l. 2. cap. 10. quest. 2.*
Hinc

Hinc si jam originem & causas has potissimum Susceptores adhibendi intueamur, verisimile videtur, morem quoque hunc donandi, unalcum ipsis, aut non multò post fuisse ortum, & quod Susceptores in ipso Baptismo statim liberis recens baptizatis aliquid donare soliti fuerint, ad testandum scilicet, parentibus affectum atque benevolentiam suam, erga infantes per sacrum lavacrum regeneratos, & propterea gaudium suum, seque cupere ipsis omnia prospera, & arrham quasi hoc ipso dono dare, quod velint eos, ex sponsione quadam in Sacro Baptismo præstita, diligenter simul educare, instar filiorum habere & tempore necessitatis providere, ut tantum habeant, ne egeant. Imo magis verisimile est, Susceptores in adulta aliqua ætate, ubi aliquis intellectus sese exserere incipit, hoc observasse, & tales infantes donis quibusdam allexisse, ut eo majori diligentia & assiduitate Christianæ fidei incumbere, à conversatione liberorum Ethnicorum abstinere, neque se unquam paterentur seduci à recta via, quod facile tum temporis fieri poterat, dum viderent continuas persecutiones & supplicia, grassari in fidei socios, imò ipsos Parentes & cognatos, seq; maxima egestate atque inopia laborare, cum contra cæteri gentiles omnium rerum ac voluptatum affluentia abundarent. Non enim est melior via, ad inducendum aliquem, quam donis, quæ Deos etiam flectere Gentiles crediderunt, secundum *Ovid. lib. 3. d. art. amand. Mûnera, crede mihi, capiunt hominesq; Deosq;.* *Menoch. lib. 2. de arbitr. judic. quest. 17. num. 1.*

§. 2. Cæterum, quæ diximus de origine hujus pecuniæ lustralis, in meris verisimilium & præsumptionum terminis consistunt, cû certæ probationes rarissime forte ea de re inveniantur apud Auctores: iis tamen tam diu standum, donec aliæ fortiores vel probationes vel præsumptiones afferantur, quæ nostram tollant sententiam. *arg. l. ult. pr. ff. quod met. caus. l. 5. ff. de probation. ea enim præsumptionis est virtus, ut onus probandi transferat in adversarium, & qui ea utitur, videatur eo ipso tamdiu sufficienter probasse suam intentionem, donec contrarium non doceatur. dd. ll. arg. l. 24. §. 7. ff. de fidei commiss. libertas. Menoch lib. 1. præsumpt. 33. & lib. 4. præsumpt. 116. n. 34. Carpzov lib. 5. Respons. 71 n. 10.* Neque præsumptionem hanc nostram excludit, quod nullibi in toto jure dationum lustralium fiat mentio, cû tamen Susceptorum fiat in *l. 26. C. de nups. & verisimile sit, de ea aliquid, si prioribus temporibus*

pöribus in usu fuisset, fuisse statutum. Enim vero dicimus vel 1. quod sub donationibus ad pias causas comprehendantur, in iis ubi singulare jus habent, in cæteris vero sub aliis donationibus; vel 2. quod eo tempore, non frequentes de iis inciderint controversiæ, & proinde Legumlatores eas præterierint. *l. 3. 4. 5. & 10. ff. de Legib.* quod maxime verum apparet, sub Ethnicis Imperatoribus, ubi certe Christiani de ea pecunia ne hiscere quidem ausi sunt. Accedit. 3. quod parva sit frequenter summa. Et quid si 4. eam tempore Christianorum Imperatorum in abusum venisse, & postmodum, ut antea obtinuit, ad usum revocatam dicamus? Sed quicquid tandem sit de prima introductione, negari tamen nequit, quia hodie mos hic donandi in tota fere Germania obtineat, docente *Carpov. lib. 2. Jurispr. Consistor. tit. 17. def. 272. n. 2.* non tantum apud inferioris & mediæ conditionis homines, sed etiam apud Principes & Magnates, uti experientia quotidiana testatur, in tantum, quoque, ut quasi turpe & contra communem consuetudinem reputetur, si Susceptor quis ad Baptismum accedat, qui non insimul infanti aliquid donet. Neque dicendum est, Morem hunc, quamvis primis temporibus in usu fuisse concedatur, hodie tamen cessare debere, quia eum introducendi cessent causæ ac rationes *arg. l. 6. §. 2. ff. de jur. Patronat. ibique Brunnemann. in Commentar. ad fca. n. 4. cap. 60. X. de appellat. Tiraquell. in Speciali tractat. cessante causa, cessat effectus. Richter uol. 2. Consil. 187. n. 18.* cum non amplius, Dei gratiâ, metuendum sit nobis à Tyrannis, qui Parentes una cum bonis liberis eripiant, neq; à seductione Gentilium, quarum conversatione ij à recta religionis via seduci possint. Quanquam enim concedatur, quod causæ hæ donationis iustralis in talibus terminis, uti antea fuerunt, non amplius obtineant, nemo tamen, facile inficiabitur, quin adhuc hodie harum causarum vestigia extant, & maximæ similitudines durent: imo adsint aliæ adhuc causæ, quæ, cæteris quamvis negatis, nihilominus morem hunc sustinere possint. Notum vero est primum, quod, ubi pristinarum causarum adhuc quædam manent reliquæ, ibi regula patitur limitationem, neque statim effectus, aut res ipsa cesset, causa cessante. *arg. l. 18 §. 6. ff. de quæstion. l. 2. & 3. ff. rerum amotar. l. fin. ff. de decurion.* Sicut nec 2. ubi plures causæ concurrunt, quia illæ nihilominus rem ipsam sustinent atque fovent. *arg. l. 83. ff. de hered. instit.*

*Instit. §. 6. & 7. Inst. de nupt. Tiraquel. in d. Tract. cessante causa' &c. li-
mitat. 22. Tacebo jam. 3. quod dictum axioma intelligendum sit de
causa finali, non vero Impulsiva, quæ fuerunt Ethnicorum per-
secutiones & seductiones, quia illa cessare potest, sine læsione effe-
ctus. arg. l. 1. §. 5. ff. d. postuland. l. 1. pr. ff. de SCto. Macedon. junct. §.
7. Inst. quod cum eo, qui in al. potest. Brunnem. in Commentar. ad ffa. ad
d. l. 6. d. jur. Patronat. n. 5.*

§. 3. Causæ vero & Rationes, quare susceptores liberis su-
is Spiritualibus aliquid donent, & quare mos his apud nos hodie
adhuc sustineatur, variæ afferri possunt, & jam in initio hujus
capitis sunt motæ. 1. enim illud fit, ut susceptores declarent, suum
affectum, quem conceperunt erga infantem, neque solum verbis,
sed factis eundem simul exprimant, quippe verbis solis non adeo
creditur, neq; affectus ex his adeo elucet, nisi & ipsum factum ac-
cedat. arg. l. 1. §. 35. ff. de SCto Syllan. l. 5. §. fin. ff. de re militar. l. 23.
§. 8. ff. d. act. empr. 2. Pecunia hæc lustralis est quasi Arrha, quæ
etiam aliàs, aliis negotiis, ad ea firmanda ac probanda accedere
solet. pr. Inst. d. empr. & vend. l. 35. pr. ff. d. contrah. empr. l. 6. l. ult.
ff. d. Leg. commissor. Carpz. part. 1. Jur. pr. Forens. const. 33. defn. 14. n.
6. Mevius ad Jus Lubec. lib. 3. tit. 6. artic. 6. n. 1. Lauterbach. in Tract. de
Arrha cap. 2. th. 18. & datur illa à susceptoribus, ad testandum, se
ex sponcione & stipulatione in Baptismo à sacerdote facta, infan-
tem sibi velle habere commendatum, eumq; educare in fide
Christiana, in quæ ea religione, quam in baptismo, nomine ejus,
professus est & juxta cujus ritum infans est baptizatus, & ad quasi
obligandum susceptum, ut in ea fide, quam suo nomine professus
est, constans sit & crescat, nunquam vero ab ea deficiat, imo ut
sequatur susceptorem in proba vita atque moribus, ipsique in edu-
catione ac institutione sua libenter morem gerat. 3. Est inter alia
quasi testimonium & recordatio baptismi administrati, ut videtur
innuere. Carpzov. part. 2. Jur. pr. Censitor. tit. 17. def. 272. n. 2.
& solent parentes talem pecuniam propterea religiosè asservare,
liberis scepe ostendere, & simul eos de Baptismo & promissione
sua, per susceptorem Deo facta, admonere, eamque, non nisi gra-
vissima & durissima necessitate erogandam permittere. 4. Hie-
roglyphicum aliquod mos hic præsentat: Sicut enim Duces, quan-
do conscribunt novos milites, aliquam ipsis statim dant pecuniam,
B eaque

eaque etiam incitant, ut eò fortius se gerant pro Domini honore
 atque salute, nulla plane metuant pericula, sed ubicunque occasio
 est, hosti semper damnum inferant: Sic quoque infantibus, qui
 in spiritualem militiam per Baptismum sunt recepti, & Christo
 Duci supremo nomina dederunt, pecunia hæc datur, ad incita-
 mentum probitatis vitæ & constantiæ in fide & ad fortiter pugnan-
 dum, contra infensissimos & continuos Christianorum hostes Di-
 abolum. *1. Petr. cap. 5. v. 8. Ephes. cap. 6. v. 11. & seqq. Mundum.*
Johann. cap. 15. v. 18. & 19. Jacob. cap. 4. v. 4. & carnem. Rom. cap. 6.
v. 12. & 13. 5. Hæc Donatio fieri videtur in memoriam veterum
 persecutionum ac calamitatum adversus Christianos; quippe ve-
 rissimile esse diximus, quòd Susceptores liberos suos Spirituales,
 anterioribus temporibus, casu necessitatis ob ereptos unà cum bo-
 nis parentes, præ aliis alere & de necessariis vitæ prospicere iis debu-
 erint. 6. Est adhuc subsidium vitæ atq; educationis, præsertim
 liberis, quorum parentes sunt pauperes, ut illud donum in infor-
 mationis præceptorum mercedem, librorum, & maxime Sacro-
 rum Bibliorum comparationem, vel in alios usus, sibi necessari-
 os, convertere possint. Lubet adhuc addere. 7. *Martini Zeilleri,*
judicium qui Cœnuria 5. Epist. 52. Ita scribit. Gleich wie dem
 HERRN CHRISTO in seiner Kindheit die Weisen aus Mor-
 genden / Geld und geldeswerth verehrten / also wünschen die Ge-
 batten / ihrem Väter / daß es auch in der Welt vermahleins sich
 ehlich ernehren möge. Ja wie Christus die kleinen Kinderlein
 herzele / und die Hände auff sie legte und sie segnete: eben also wün-
 schen sie dem Kindlein auch / daß es möge gesegnet / und von GÖTTE
 dem HERRN bereichert werden.

S. 4. Ex hisce ergo apparere putamus, quòd hæc donandi
 in Baptismo consuetudo sit laudabilis & pius aliquis Ecclesiæ Chri-
 stianæ ritus, suaque nitatur ratione, & proinde non immeritò à
 pia vetustate ad nostra posterorum tempora translatus. *Martin. Zeil-
 ler. d. cent. 5. Epist. 52.* Neque ullo modò probandum, quod ab
 avaris hominibus, qui illibenter donant, sæpe dici solet, eam
 Simonix quandã esse speciem, & turpè rem talem sanctam pecuniã
 emere. Crimen etenim Simonix si intueamur, est illud, secun-
 dum jus Canonicum vel Conventionale vel Mentale. *Ungepaar. in*
Commentar. ad Decretal. lib. 5. tit. 3. n. 3. Illud est, quando pactum
 seu

sen contractus intervenit, ut unus det temporale, alter verò Spirituale quid præstet. *cap. veniens 19. cap. suam 29. X. d. Simon.* Hoc verò est, quando nullum quidem pactum intervenit, sed internum adest propositum, cogitatio & intentio, ut dum quis alteri confert Spirituale, alter conferat temporale, aut vice versa. *cap. tua nos duxit. 34. X. de Simon. Valleng. in Paratitl. ad Decretal. lib. 5. tit. 3. §. 3. n. 2. Ungepaar. cit. locò.* Prima Species Simonix planè hic applicari nequit, quia in ea debet intercedere pactio aut contractus *dist. cap. tua nos 34. X. de Sim.* qui hic plane nullus, quòd ad hanc dationem adest, sed tantum parens infantis in hoc convenit cum susceptore, ut ille testis esse velit Baptismi, cum ipse esse prohibeatur. *can. pen. & ult. caus. 30. quest. 4. pro eo respondeat & fidem profiteatur, imò curam in ejus educatione unà suscipiat can. parvuli. 64. de consecrat. Distinct. 4.* 2. quia etiam in hac Simonix Specie intervenire debet precium, & quidem ex contractu oneroso, quòd hic nequaquam fit, sed tantum aliqua parva donatio adjicitur, non per modum precii, sed ad demonstrandum favorem atque benevolentiam, quod omnino licitum esse patet ex *cap. etsi questiones 18. & cap. Apostolicam 42. X. de Simon. Valleng. in Parat. ad Decretal. dist. lib. 5. tit. 3. §. 2. n. 3.* Aliter igitur dicendum foret, si quis ad aliquem accederet, & diceret: ego te volo Patrinum habere infantis mei, ut mihi hanc vel illam des pecuniam. Sed nemo tam stolidus fortè erit, ut hoc unà proferat, nec alter, ut id acceptet, cum regulariter nihil emolumenti ex hujus officii delatione accedat, sed potius multum curæ atque sollicitudinis. Ad alteram verò Simonix speciem, nempe mentalis, magis hæc consuetudo videtur accedere, quia plurimi parentes officium hoc susceptorum deferre videntur, non adeo ut testes baptismi & adjutores educationis suorum liberorum quærant, sed ut donum aliquod consequantur. Verùm Responderi potest; hanc Simonix speciem in foro Civil. atque Exteriori ne quidem propriè tali nomine appellandam, quipè aliàs & homicidium, adulterium, furtum & similia crimina statim talia essent, si quis solùm de iis cogitasset: neque etiam poenam meretur, sed expiari debet per poenitentiam coram Deo *cap. tua nos 34. cap. ult. X. de Simon.* Ecclesia enim non judicat de occultis sed de manifestis *cap. sicut. 33. X. eod.* & cogitationis poenam nemo patitur. *can. cogitatio. 20. de poenitent. Distinct. 1. l. 18.*

ff. de penis. Deinde non facile quis præsumitur male agere, malam habere intentionem & delictum velle perpetrare, præsertim gravissimum, uti est Simonia. *cap. sicut. 6. cap. per tuas 32. X. de Simon.* Sed potius quilibet tamdiu præsumitur bonus, donec contrarium probetur. *l. 18. §. 1. ff. de probat. cap. fin. X. de præsumpt. Socin. in Reg. & Fallent. Jur. Reg. 58.* & actus qui potest sonare in delictum & non delictum, ita accipiendus est, ut absit delictum *l. 51. ff. pro Soc. Mascard. de Probat. vol. 1. conclus. 495 Menoch. lib. 5. præsumpt. 161. n. 26.* Tum etiam, quamvis concedatur, aliquos parentes hoc tantum agere, ut pecuniam accipiant hanc, tamen id non semper, sed interdum & per accidens tantum fit, & abusus est, qui neutiquam usum tollere debet. *can. neg. enim. 9. caus. 14. quest. 5.* Summatim tandem, si consuetudo hæc esset Simoniacæ, aut speciem quandam Simonia præsentaret, nunquã eam Ecclesiæ ubiq; ferme, recepissent, & tam diu tolerasseat sed jam dudum extirpassent, cum illæ justitiæ summæ sint cultrices, neque patiantur aliquid contra justitiam fieri. *lib. 2. Feud. tit. 13. ibi: Ecclesia enim. Menoch. lib. 4. præf. 83. n. 32. Carpzov. part. 2. Jurispr. Forens. Constit. 12. def. 13. n. 3. Wesenbec. part. 1. Consil. 37. num. 11.*

§. 5. Omissa jam causã Consuetudinem pecuniæ lustralis introducendi, & quæ ejus occasione tractavimus, redimus iterum ad Causam Efficientem, unde digressi sumus, & quærimus: An ergo omnes, qui susceptores esse possunt, pecuniam hanc lustralem dare possint. Imprimis autem de Filiofam. videndum. Et aliàs regulariter in Donationis materia sic distingui solet: Aut Filiusfam. non habet peculium, & tunc ejus inopia donationem excludit, *arg. l. 6. ff. de dol. mal.* vel si vult donare, patris gratiã ac liberalitate tantum impetrare debet: Aut habet peculium, & tunc vel pleno jure id ad filiumfam. spectat, vel pater in eo habet usufructum solum, veletiam proprietatem. Priori casu filius sine patris consensu donare potest *l. 7. §. ult. ff. d. donat. Nov. 117. cap. 1.* Posteriori verò non potest sine consensu Patris donare & in præjudicium etiam ejus disponere, quamvis liberam habeat peculii administrationem *d. l. 7. pr. ff. d. donat. Covarruv. in Rubr. de testam. part. 3. n. 11. Mozz. de Contract. Tit. de Donat. cap. de person. int. quas cadat. donat. n. 9. Bachov. ad Treutl. vol. 2. Disp. 19. th. 3. tit. C. Colleg. Argentor. lib. 39. tit. 5. th. 5.* Idem ergo quoad hanc dationem lustralis
cam.

eam juxta communes regulas obtinere deberet. Veram potius
statuimus, quod filiusfam. quoque de peculio, in quo Pater habet
usumfructum, vel plenam proprietatem sine ipsius consensu mu-
nera Baptismi dare possit. Ratio nostra est in *d. l. 7. §. 1. ff. d. donat.*
quia si quis justa ratione & justa de causa donat, donatio de hoc
peculio, etiam sine patris consensu, valet. Satis autem justam
causam habere censemus filiumfam. susceptoris vices obtinentem,
utpote cum consuetudo id ipsum jubeat, quæ in omnibus aliis quo-
que attendi debet. *l. 1. §. ult. ff. de ventr. inspici. Gaill. lib. 2. Observ. 8.
n. 5. & 6.* & consuetum simul sit necessarium. *cap. ex parte 18. X.
de censib.* Limitamus tamen hoc, si scilicet filiusfamil. legitimum
modum, qui aliàs, vel ab ipso parente, vel ab aliis observari in
muneribus hinc dandis solet, non exceßerit. *arg. l. 7. §. 13. ff. de
SCto Maced.* quod tamen ratione personarum & circumstantiarum
est æstimandum, aliàs enim dicta ratio cessat, & ex causa necessaria,
sit non necessaria.

§. 6. De uxoris quoque donatione aliquid adjiciendum.
Ea vero triplicia habet bona, vel Dotalia, vel Paraphernalia vel
Receptitia. *Bachov. ad Treul. vol. 2. Disp. 7. th. 9. lit. b. vers. an fructus
bonorum paraphernalium Mynsing. centur. 3. Obs. 33. Gaill. lib. 2. Observ.
32. n. 5.* De bonis Dotalibus uxor, ne quidem consentiente mari-
to, aliquid donare potest. *l. 21. C. d. donat. arg. pr. Inst. quib. alien.
lis. Colleg. Argent. lib. 39. tit. 5. th. 5. partim,* quoniam res est ali-
ena & maritus ejo habet Dominium. *l. 3. C. d. jure dot. res autem do-
nanda propria esse debet. l. 9. §. ff. d. donat. Brunnem. in Cod. ad. all.
l. 21. d. donat. Mozz. de Contr. Tit. de Donat. Rubr. de reb. quæ don. poss. n. 2.
partim,* quia Reipublicæ interest, mulieres dotes habere salvas,
propter quas nubere possunt. *l. 2. ff. d. jur. dot. l. 1. ff. solut. matrim.*
quam rationem mariti accedens consensus limitare vel tollere ne-
quit. *arg. d. pr. Inst. quib. alien. lic.* De bonis Paraphernalibus uxor
quidem donare potest, verum accedere debere videtur consensus
mariti, quia illorum administratio penes eum est, qui etiam ex
iade fructus in communem matrimonii usum impendere potest.
l. fin. C. de pact. Convent. Bachov. cit. loco. ac proinde ne in præjudici-
um mariti aliquid fiat, potissimum, cum fragile ac infirmum sit
mulierum judicium & multis captionibus obnoxium. *l. 2. §. 2. ff. ad
SCtum. Vellejan.* merito consensus ejus erit adhibendus. *arg. §. 7.*

De adoptione. De bonis verò Receptitiis indistinctè & etiam sine
mariti consensu donare poterit, eorum enim custodia & admini-
stratio non spectat ita ad maritum, neque ille fructus & redditus ex
iis in usum convertere potest communem. *l. 8. C. de pact. convent.*
l. 6. C. de revocand. donat. l. 9. §. fin. ff. de jur. dot. Verùm an hic etiam
limitatio ex *l. 7. §. 1. ff. de donat.* quoad filiumfam. allata, locum
habeat, quærimus, ut ubi causa est justa donandi, uti nostro casu
Iustriæ pecuniæ, donatio quoad bona Dotalia & Paraphernalia
valeat. Sed Respondemus: eam in bonis Paraphernalibus utique
locum habere, & mulierem Iustricam dationem de iis etiam sine
consensu mariti facere posse, quia eadem hic, uti supra in filio-
fam. adest ratio. In Bonis verò Dotalibus nequaquam obtinebit,
quoniam bonum illud publicum, quod ex dotium conservatione
profluit, privatorum commodo atque consuetudini in privatum
usum introductæ meritò præferendum *arg. l. 2. l. 4. l. 14. & 17. ff. de*
pact. dotal. maximè si magnam pecuniæ Iustriæ summam donare
velit. Et hæc de rigore juris Civilis ita obtinent, usu verò & de
facto id interdum non tam stricte observari, experientia docet. Si
verò uxor non habeat vel Paraphernalia vel Receptitia Bona, & in-
fantem de sacro fonte suscipere nihilominus rogetur, aut illam
donationem potest intermittere, propter innopiam, quæ satis
videtur excusare, vel potius maritus, qui eam amat, providebit
ut tantam pecuniam de suis consequatur bonis, quàm donare pos-
sit, ne contra communem peccet observantiam uxor, & ipsi pen-
id maculam quandam aspergat, & sinistris hominum loquelis ex-
ponat. Hanc autem pecuniam soluto postmodum matrimonio, si
uxori postea quadam bona obvenierint, ab ea repetere poterit, si
stricte vult procedere, quia nullibi traditum est, maritum esse ob-
ligatum uxori subministrare donanda, sed tantùm necessaria ad
victum & amicum. *Mev. ad Jus. Lubecens. lib. 1. tit. 5. art. 4. n. 48.*
Richter. vol. 2. Conf. 410. n. 10. Ita tamen hoc limitandum videtur,
ut tunc non procedat, si uxor viri intuitu ad susceptricis officium
sit vocata, quæ aliàs ex propria persona vocata non esset, & sic do-
navit de bonis mariti, quia tum ipse maritus donasse censetur, mu-
liere tantùm interveniente. *arg. l. 21. & seqq. ff. d. usufruct. l. 10. §. 6.*
ff. d. vulgar. & pupillar. substit. Tunc autem intuitu mariti vocata
esse & donasse censetur, si à cognatis & amicis mariti, vel ab aliis,
qui fa-

qui favorem mariti ambiunt, & propter talem invitationem eum sibi conciliare putant, sit vocata, quod tamen officio prudentis judicis maximè relinquendum. *arg. l. 1. §. ult. ff. d. jur. delib. l. 8. §. 3. & §. ff. de bonis auctoris. judic. possidend. cap. ultim. X. de transactionib. Menoch. Arbitrar. judic. quæst. lib. 1. in præm. n. 5.*

CAPUT III. DE CAUSA MATE- RIALI.

§. 1. Materia Pecuniæ nostræ Lustralis est vel Objectiva vel Subjectiva. Materia Objectiva in omnibus consistit rebus, quæ aliàs donari possunt: Et sunt omnes quæ in commercium venire & alienari non prohibentur, sive sint corporales sive incorporales. *l. 34. §. 1. C. de donat. l. 9. pr. et. l. 28. ff. eod. Mozz. de Contract. Tit. de Donat. cap. de reb. quæ donari poss. n. 1. Colleg. Argent. lib. 39. tit. 5. th. 9. Bacer. Class. 2. Disp. 19. th. 8. & 9. Schnobel. Disp. 19. ad Pandect. th. 26.* Quæ igitur regulariter donari nequeunt, neq; in hanc susceptorū in Baptismo dationē veniunt. Cæterum Res, quæ maximè & frequentissimè ratione pecuniæ Lustricæ dari solent, consistunt possimùm 1. in Pecunia numerata, nummis sive numismatibus, aureis vel argenteis, novis & vetustioribus, pro cujusque voluntate ac arbitrio. Solent tamen Susceptores frequenter optimos eligere & præcipue eos, qui aliquam magnitudinis & majoris æstimationis speciem præ se ferunt 2. in vestimentis laneis vel sericis, linteis & aliis jocalibus; hæc verò non statim in initio Baptismi, sed præprimis in adultiori quadam ætate, quando nempe infantes fasciis solvuntur & vestibus primùm induuntur, offerri solent. 3. quoque in oblatione poculorum, aureorum, argenteorum vel deauratorum, annulorū & aliarū rerum ex auro & argento conflatarum, imo gemmis & margaritis distinctarum. Qua ratione Principes & Magnates potissimùm donant, vel sibi æqualibus vel subditis aut aliis inferioribus, idque, ut eo majorem pompam atque festivitatem donatio hæc representet, utpote, quæ magis in oculos hominum incurrunt, quàm pecunia, quæ ita ostentari nequit. Solent etiam hæc talia sua

munera

munera in aliorum Principum solenni infantum initiatione (vulgo Einsegnung) ante se ducere curare, ut cæteri præsentés & adstantes populus ea videat, uti non tam diu contigit Dresdæ in initiatione Nepotis Serenissimi ac Potentissimi Electoris Saxonie, ubi Imperatoris invictissimi munera, qui Susceptor erat rogatus, ante Ducem Serenissimum Hallensem, qui vices Imperatoris gerebat, palam, omnibus Spectantibus, ferebantur.

§. 2. Ad quantitatem pecuniam Lustralem dandi quod attinet, idem quoque regulariter obtinebit, quod in alia qualibet donatione, ut scilicet tantam quis possit dare, quantam velit summam, vel aliquam partem bonorum vel omnia sua bona, si ratio inofficiosa donationum non reclamet. *l. ii. pr. l. 35. §. 4. ibi vel etiam totius & §. seq. C. de Donat. l. 8. C. de revoc. donat. l. 5. C. de inoffic. donat. l. 17. §. 1. ff. quæ in fraud. credit. Perez. in Prælect. ad lib. 8. C. tit. 56. n. 18. & seqq. Bocer. Class. 2. Disp. 19. th. 22. Arum. Disputat. 19. th. 16. Bronchorst centur. 5. conciliat. assert. 71. Port. Conf. 36. n. 11. Bachov. ad Treuil. vol. 2. Disp. 19. th. 5. lin. C. Colleg. Argen. lib. 39. tit. 5. th. 9.* Verùm hæc tanta liberalitas hodie rarissima est, & raro pecunia lustralis ad tantum modum ascendit, sed semper ferme angustioribus limitibus includitur, postquam enim, liberalitate prope extinctâ, avaritia plerasque hominum mentes occupavit, hoc tempore, vel plane omnino nihil donant, vel, ubi honestatis ratione coguntur, parum. *Jul. Clar. lib. 4. recept. Sentent. §. Donatio in proæm.* Neque etiam dubitandum quin Magistratus, pro ratione temporis & causatum, certam quantitatem susceptoribus præscribere possit, supra quam ipsis dare non permittatur. Sic hic Rostochii tam Academicis quam Urbicis Civibus certus modus, pecuniam hanc dandi, positus est, nempe unus Ducatus, quam summam minuere possunt, non verò augere. Verba Ordinationis Academicæ lubet hic adicere quæ extant. *In der revidirten Promotion, &c. und Begräbnis Ordnung Rectoris und Concilia hiesiger Universität de Anno 1652. Tit. von Kindtraffen und Kindelbieren. art. 3. hoc modo: Es hat sich auch vielfältig befunden/ das zu unnötiger Pracht/ und grossen Geldes Verlust/das Befahren Belt und Parenzeug ganz übermässig eingeführet worden/ damit nuhn solcher heimlicher doch unnötiger Schatzung vorgebauet wer-*

wer werde / soll hinfürs an Gefattern . Geldt / keiner über einen Ducaten oder desselben wehrt / und dabey gänzlich kein gemachtes oder ungemachtes Paten Zeug / an Leinen / Wollen / Seiden oder Sammitten Gezeüge / oder an dessen Stat einig Gelt oder geldeswehrt / in oder außserhalb den 6. Wochen / schencken / geben noch verehren. Da aber jemand überzeuget würde / daß er unserm Verbot zuwiedern gehandelt / sollen so wolt / der Geschencknehmer als Geber / dafern sie beyde unsere Vorhändsigkeit unterworffen / zur Straff noch eins soviel / wie daß geschenckte Paten Zeug / oder übermäßiges Paten Gelt sich anleufft / unnachlässlich zuerlegen schuldig; Jedennoch aber armer Leute Kinder etwas zum Patenzeuge zuverehren / hiernit unverbotten sein. Cum hiscè per omnia concordat etiam Senatus hujus Rostochiensis Ordinatio de anno & Titulo eodem.

§. 3. Neque verò Magistratus, quando certas hujus dationis fines præscribit, peccat, eo, quòd quilibet rerum suarum sit moderatof & arbiter. l. 21. C. mandat. etiam si iis abutatur. l. 25. §. 11. ff. de hered. petit. Menoch. lib. 4. præsumpt. 83. n. 6. nec ulli jus libere de iis disponendi auferri queat. §. 2. Inst. de his qui sui vel. alien. jur. Etenim verum id quidem est, ratione alicujus privati, quòd nempe ille nemini prohibere possit, quominus re sua pro lubitu utatur & de ea donet, neutiquam verò respectu Magistratus, ille enim certis de causis, per specialè legè, liberum hoc de rebus propriis disponendi arbitrium restringere ac coarctare potest. l. 14. C. de contrah. empt. propter utilitatem Reipublicæ. l. 2. C. pro quib. caus. serv. pro præm. libert. l. ult. C. si contra jus vel utilit. l. 13. C. commun. prædior. cujus interest, ne quis etiam re sua male utatur. d. §. 2. Inst. de his qui sui vel. al. jur. & hoc abusu noceat publico commodo, cujus gratia etiam aliàs à juris communis regulis receditur. l. 51. §. ult. ff. ad L. Aquil. arg. cap. cum exinjuncto 2. X. de nov. oper. nunciat. Carpz. part. 2. Jurispr. Forens. const. 29. def. 33. n. 5. Idem quoque in donatione munerum lustralium accidit, quoniam enim consuetudine sic distantè invitè etiam ea dare quasi cogantur, plurimi autem, temporibus hisce conclamatis, sint, qui curtam domi habent suppellestilem, ii tamen aliis inferiores esse nolunt. & hinc supra suas facultates sæpe dant, ut postea, non solùm magno suo damnò ipsi egant, sed etiam non sine gravissimo Reipublicæ incommodò tributa atque alia onera ferre neutiquam possint, & tandem bonis ce-

C

nis ce-

nis eedere cogantur. Homines quippe, & potissimum tenuioris sortis, ita comparati sunt, ut prius, quam patiantur vel minimum sibi de sua existimatione detrahi, aut se videri pauperiores, omnia sua impendunt, donec plane ad egestatem redigantur, quod minime est ferendum, cum Reipublicæ conducatur, habere cives locupletes, qui tempore necessitatis succurrere possint. *Decian. vol. 2. Respons. 43. n. 28. Klok. de contribut. cap. 12. n. 166.* Cæterum illa consuetudo, quâ susceptores pauperum hominum liberis parum, divitum verò multa dant, est meritò improbanda, repugnat enim quodammodo primæ munerum lustralium introductioni & mori, qui, uti supra ostensum, maximè propter pauperes liberos, quibus aliàs egere necesse esset, non verò propter divites, introductus est. Et hinc quoq; in Allegatis Senatus Academici & Oppidani Rostochiensis Ordinationibus tacitè improbat, dū permittitur, ut pauperibus etiam ultra summā statutā, in Baptismo donare sit permissum.

§. 4. Occurrit nunc Materia subiectiva, in quas nempe personas pecunia lustrica conferatur. Illæ autem sunt omnes qui baptizantur, iūq; vel infantes vel Adultiores. *can. parvuli 47. can. vos autem omnia 105. de Consecrat. Distinct. 4. cap. maiores 3. X de baptism. Vallens in Paratitl Decretal. lib. 3 tit. 42, §. 3.* Quòd ad Adultiores attinet, rarò quidem contingit, ut ii baptizentur, nisi ex Judaismo, Gentilismo & aliis Sectis recenter fuerint ad Christianam Religionem conversi. Ubi tamen casus talis existit, Patrini in eorum Baptismo, eodem modo ac in infantum, adhibentur: ita hic Rostochii, ante decennium forte, in baptismo Judæi in templo Jacobæo celebrato, fuit observatum; & Francofurti ad Moenum, ubi interdum judæorum conversiones factæ, plurimis referentibus, obtinet. Iis igitur quin pecunia lustrica detur vel dari possit, non est dubitandum, quippe qui melius, quid per hanc dationis solennitatè denotetur, intelligunt, & simul de ea admoneri, imò & rem traditam ipsi acceptare, apprehendere, suamq; facere possunt, uti in donatione regulariter requiritur. *Cujac. lib. Observation. 12. cap. 28. Hartman. Pistor. lib. 1. quæstion. 13. Decian. vol. 2. Respons. 39. num. 30.*

§. 5. De Infantibus tantum videndum, an igitur iis aliquid donari possit. Ex qua quæstione plurimæ aliæ hujus nostræ tractationis, imò totum ejus fundamentum, dependet. Et Affirmativam.

tivam ut tueamur necesse est, quæ & juri magis est consentanea
& ab Auctoribus approbata, *Bocer. class. 2. Disp. 19. th. 6. Mozz. de
Contract. tit. de Donation. Rubr. inter quas person. donat. ead. poss. in pr.
Fachin. lib. 8. contrav. cap. 19. Pacius cent. conciliat. 6. quæst. 94. Bron-
chorst. Conciliat. Leg. cent. 3. assert. 87.* Probatur autem 1. per l. 26. C.
de donat. Ubi expresse asseritur, quod, si quis velit in minorem
fundum conferre, qui nondum fari, aut rei, quæ sibi donatur af-
fectionem habere possit, quod jus illud instrumentis compleri, &
per servum ejus, quem idoneum esse constiterit, transigi debeat,
& tunc per eum infanti acquiratur. 2. Per l. 3. C. *de acquirend. &
retin. possess.* ubi habetur, quod possessio donatarum rerum infan-
ti tradita corpore ipsius quærat. 3. Quia etiam absenti & nesci-
enti donari recte potest, ut statim ejus fiat, si ea mente servo ejus
res data fuerit. l. 10. ff. *de Donat.* 4. Quia secundum Dd. donatio
quoque fieri potest nondum natis, sed demum nascituris, quando
Notarius pro iis stipulatus fuerit, vel Pater eorum acceptaverit,
ergo multo magis jam natis fieri poterit. *Decian. vol. 3. Respons. 1. n.
24. Mozz. allegat. loco. n. 1. Nicol. Boerius Decis. 172. n. 4.* ubi dicit; in
hoc non esse dubium, & quotidie tales contractus & donationes, in
matrimonii inter Nobiles & divites contrahendis, fieri. Et quam-
vis 5. De Jure Communi non obtineret, quod tamen minus ve-
rum, ut infanti donatio fieri posset, quoad donationem tamen
pecuniæ Lustricæ Consuetudo Germaniæ ferme Generalis esset in
contrarium, quotidie enim videmus has donationes ubique infan-
tibus fieri, quæ etiam consuetudo utpote tacito populi consensu,
actuum frequentia & longinquitate temporis per plurimos annos
approbata, quin legis vicem obtineat, imo juri communi nihilo-
minus derogare posset, non videtur dubitandum. l. 32. & seqq. ff. *d. Legib.
l. 6. pr. quod cujusq. univers. l. 13. §. 1. ff. commun. præd. Gaill. lib. 1. Obs. 36.
Schurf. cent. 3. cons. 16. n. 2. Port. cons. 4. n. 95.* Neq; exactior probatio in di-
cta hac consuetudine desideratur, utpote cū sit notoria, quotidiana ob-
servantia conspicua & testem habeat universū populū, quæ a. talis est
probatione non indiget. *cap. super eo 3. X. d. testib. cogend. Gaill. lib. 2. Obs.
31. n. 17. Mascard. de Probat. vol. 1. conclus. 423. n. 27. & 30.* Si verò
quid adhuc in Consuetudinis hujus probatione desideratur, illud
supplebit *Carpzov. qui lib. 2. J. C. tit. 17. des. 272. n. 2.* de ea testatur, cuius
magni & Celebris Icti & Practici rerum Germanicarum non igna-
ri att-

ri-attestationi merito fides in hoc passu est adhibenda. *arg. l. 19. ff. de Excusat. Mynsig. cent. 5. Obs. 96. Benius de Privil. J.ctorum. part. 3. privil. 81. Wefenbec. part. 2. Consil. 52. n. 21.*

§. 6. Neque verò dictis hisce obstat 1. aut Consuetudo hæc infantibus pecuniam lustricam dandi absurda dici potest, quòd tales, uti oculis inspicitur, nullum plane habeant intellectum & consensum. *l. 32. §. 2. ff. d. adquir. possess. unde & furiosis comparantur. §. 10. Inst. d. inutil. stipul. l. 60. ff. de Reivindic. l. 1. ff. d. bonor. poss. infant. furios.* jam autem nulla fieri possit conventio nullusque actus in quo de est consensus. *l. 1. §. 2. ff. de pact.* Respondemus enim 1. quòd hunc consensus & intellectus defectum in infantibus hiscò excludant parentes, qui nomine eorum pecuniam hanc accipiunt, iisque eandem adquirent, quibus etiam pecunia hæc lustrica vel de manu susceptorum in manum traditur, vel primùm obstetrici, quæ illam postmodum parentibus reddit. Sic utilitatis & pietatis causa receptum est, ut quoque pater possit adire hereditatem, vel bonorum possessionem nomine infantis *l. 18. C. de jur. delib. Brunnem. in Comment. ad Cod. ibid. Cujac. lib. 1. Observ. c. 34. eodem modo ac curator nomine furiosi l. ult. §. 3. C. de tutor. furios. l. 1. ff. de bonor. poss. furios. infant. 2.* Possumus dicere, quòd, sicut interdum furiosi consensus fingitur propter evidentem utilitatem publicam, vel suam privatam, *pr. Inst. de nupt. l. 2. §. 2. ff. solut. matrim.* Ita quoque in infante, propter utilitatem, quam ex donatione hæc percipit, consensum ipsius intervenisse fingi, nam præsumitur, quòd semper quis sit consenturus, si conditionem suam possit facere meliorem, qui consensus ergo, cum per ætatem exprimi nequeat, adesse tamen putatur in infante. Et quanquam fictio non facile sit statuenda, neque ad consequentiam trahenda. *arg. l. 6. ff. ad municip. Pruckmann. Consil. 2. n. 238. Sande in Comment. ad Tit. de Reg. jur. in l. 5.* tamen propter utilitatem insignem, quam infans inde consequitur, qua nullius tamen tertij jus læditur, imò propter dictam præsumptionem, & quoquè rationis identitatem inter furiosum & infantem, eam hoc casu recipi posse, non multum videtur ambigendum. *arg. l. 19. §. 4. ff. de captiv. & postlim. revers.* Et quamvis hæc talia de Jure & ratione Communi aliàs non obtinerent assereremus tamen 3. cum *Carpzov. l. 2. J. C. tit. 17. def. 272. n. 6. & segg.* quòd in hac munerum in Baptismo oblatione, specialiter hoc obtine-

obtinere, neque igitur liceat argumentari ex regulis juris communis ad eam, quippe quæ est exorbitans & singularis pietatis causa, facta, imo, licet aliàs secundum regulas juris communis non subsisteret, ex eo tamen licita efficeretur, quod ad solennia Baptismi pertinere videatur, qua ratione quoque alias donationes, aliàs illicitas, licitas fieri affirmat. Verùm, non adeo opus est ut specialitatem hic statuamus, aut ad extraordinarium recurramus remedium, quoniam ordinarium jus, quod aliàs in quavis donatione observatur, in hac datione lustrica quoque obtinere potest, uti supra vidimus. *arg. l. 16. ff. d. minor.*

§. 7. Neque etiam si concedatur infanti donari posse, Obstat: 2. quod illa donatio, mediante instrumento fieri debeat, quoniam *l. 26. C. de donat.* id omnino requirere videtur, dum vult ut hoc jus donationis, ante præmissis instrumentis, transigatur. Jam verò duo ablativi absolute positi conditionalem faciunt dispositionem & in conditionem resolvuntur. *l. 109. ff. de condit. & demonstr. l. 93. ff. ad L. Facid. Menoch. cons. 38. n. 26. Mantua. lib. 3. Observat. Legal. 22.* Verùm Respondemus, quod in dicta lege, quoad hoc, specialis sit casus, & quod nempe donator hoc egerit, ut Donatio fieret in scriptis & non aliter perfecta esset. *Gloss. ad dict. leg. lit. x. Brunnem. in Comment. ad Cod. ibid.* quod facere quis omnino potest. *arg. pr. Inst. de empt. & vendit. l. 17. ff. de fide instrum. quamvis alius idem præcise facere non cogatur, sed donatio sine scriptis regulariter fieri possit. l. 29. & 31. C. de donat.* Enim verò novimus, quod Leges Codicis, uti ex earum inscriptione patet, potissimum sunt rescripta, quibus Imperatores de jure dubio consulentibus responderunt, §. *ult. Inst. de his qui sui vel. alien. l. ult. C. de divers. rescript. l. 33. ff. de re judic. l. 6. ff. ad S. C. Turpil.* & proinde ad certas personas maximè sunt restrictæ, & ex occasione & circumstantiis questionum & causarum, quæ circa certas illas personas inciderunt, scriptæ: Proinde quoque non simpliciter & indistincte in omnibus ad quemlibet casum & personam sunt referendæ, sed habita circumstantiarum ratione, secundum quas latæ & emissæ, in iis similibus casibus sunt applicandæ. *arg. l. 1. C. de divers. rescript. l. 2. & 3. C. de Legib.* Quod si ergo susceptoribus quoq; placuerit, non aliter in Baptismo infanti donare, quam si instrumentum super ea sit confectum, idq; ut eo major infanti sit securitas, potissimum quando

dant rem, quæ non statim traditur, sed tantum in futurum habenda promittitur, omnino eorum voluntas erit rata habenda. 2. Respondemus quod objecta lex ideo, instrumentis ante permissis, hanc donationem fieri voluerit, quoniam excessit legitimam summam 500. aureorum. *Gloss. ad d. l. 29. C. de donat. lit. x.* quæ aliàs, etiamsi non infanti, sed alii cuivis fiat, insinuationem ad acta requirit. §. 2. *Inst. d. donat. l. pen. §. ult. C. eod.* idque non absurdum esse suadet objectum illius Donationis, quod nempe in ea agatur de fundo in infantem conferendo, quem facile tanti pretii fuisse verisimile est. Verum raro fit, ut pecunia Lustralis ad tantam summam accedat, sed modica ferme semper continetur, ubi autem talis casus accidit, ut tanta summa pecuniæ lustricæ infanti detur, quid juris tum statuendum, infra videbimus. 3. Ut ut cum *Brunnemann. ad d. l. 26. C. de Donat.* concedamus talem Donationem infanti factam ob favorem infantis specialiter insinuationem requirere, tamen hoc verum esse diceremus. 1. Si aliqua nominata summa, quamvis non maxima, donetur, 2. Si res tantum promittatur non vero statim tradatur, quod neutrum facile in pecuniæ lustricæ datione contingere poterit.

§. 8. Quid vero dicemus ad illam dationem pecuniæ lustricæ, quam frequentissime fieri videmus, quando Avus susceptor nepotibus baptizatis dat, quos adhuc hodie in sua potestate habere potest, quoniam nuptiis filii neque hodie ubiq; solvitur patriæ potestas, maximè si ille adhuc habitet unà cum patre, neque propriam habeat familiam aut negotiationem *Carpzov. part. 2. Jurispr. Forens. const. 10. def. 3. Frantzk ad l. Gallus de liber. & posthum. Disput. 1. membr. 3. n. 17.* Et certe regulariter dicendum esset eam non valere sicut nec inter filium & patrem *l. 1. §. 1. ff. pro donat. l. 31. §. 2. ff. de donat. l. 25. C. d. donat. inter vir. & uxorem.* Ratio est, quia donatio valere nulla potest, nisi obligatio inter donantem & donatarium contrahatur, ita ut donator ex causa donationis conveniri possit, vel ut rei donatæ & traditæ dominium in donatarium transferatur. *l. 9. §. 3. ff. d. donat.* at inter patrem & filium nulla obligatio contrahi potest, *l. 50. ff. ad SCrum. Trebell.* censentur enim una eademque persona. §. 4. *Inst. de inutil. stipulat. l. fin. C. de impub. & al. substit.* nemo vero sibi ipsi obligari potest, aut à se, in se ipsum dominium transferre, sed differentia debet esse inter dantem & accipien-

accipientem l. 56. §. 1. ff. de fidejussor. Vid. Gaill. lib. 2. obs. 38. n. 2. & seq. Faber. l. 7. Conjectur. cap. 11. Jul. Clar. l. 4. recept. sentent. §. Donatio quest. 8. n. 1. Enim vero Regula hæc plurimas apud Autores patitur exceptiones, inter alias quoque hanc: quod valeat donatio inter patrem & filium, si facta sit non adeo immodica ad causam piam, qualis est studiorum & liberalium artium propter earundem favorem. l. un. C. de stud liber. §. fin. prooem. Inst. Jul. Clar. cit. loc. n. 6. Decian. vol. 3. Consil. 1. n. 53. & 64. Socin. in Reg. & Fallent. jur. Reg. 140. Eadem quoque causa, imo maior in datione hac lustrali subesse videtur, nam fit illa singularis pietatis causa propter educationem tam in fide Christiana, quam in aliis honestis disciplinis atque moribus, uti superiori capite ostensum, merito ergo talis utpote maximè favorabilis & exorbans contra juris stricti subtilitatem valebit. arg. cap. cum esses in nostra presentia. 10. & cap. relatum seq. X. de testam. l. 50. ff. de hered. petir. l. 7. §. 1. ff. de annu. legat. accedit, quod intra parvam summam frequenter consistat, quod citati Auctores quoque requirunt.

CAPUT IV. DE CAUSA FORMALI.

§. 1. Vidimus hætenus Causam Materialem pecuniæ lustralis tam objectivam quam subjectivam, Occurrit nunc causa Formalis, quæ, quamvis ex ceteris causis maximè profuat, uti etiam aliàs fieri solet. Wesenbec. part. 1. Consil. 16. n. 1. & jam aliquatenus occasione earum fuerit mota, tamen hoc loco erit repetenda. Ad causam igitur Formalem pertinet 1. ut pecunia vel res donetur, idque vel ita ut statim simul tradatur, vel ut tantum parentibus nomine infantum promittatur, quæ postea quoque ipsis solvenda & tradenda. §. 2. Inst. d. donat. l. 35. §. ult. C. eod. Illud frequentissime fit, hoc vero rarissime, non tamen propterea dubium est, quin fieri possit. Si igitur ex causa onerosa infantes à susceptoribus aliquid accipiant, consuetudo & usus non patitur, ut illud nomine pecuniæ Lustralis, des Gewattern oder Wathengelbes. non dicam ejus jure, veniat: causa enim lucrativa & onerosa maxime à se invicem segreganda. l. 1. ff. d. usarpat. l. 4. §. 29. & 31. ff. de dol. mal. & met. exc. Si tamen aliquid partim ex
causa

Causa lucrativa, partim ex onerosa detur e. g. fundus 100. florenorum, ut 50. reddantur, non tota res, sed tantum illa, quæ ex causa lucrativa est, pecuniæ lustricæ jure & nomine erit assignanda. *arg. l. 23. §. 1. C. Mandat.* Cæterum dubitari adhuc posset, An hæc munerum in Baptismo oblatio, donatio dici possit, quia nemo invitus aut aliquo jure cogente, sed ex mera liberalitate donat. *l. 29. ff. de donat. l. 67. §. 1. ff. de legat. 2. l. 16. ff. d. adim. legat. l. 82. ff. d. Reg. jur.* munerum vero in Baptismo datio consuetudine quasi cogente fiat, imo interdum quis dat, qui volebat alias dare: accedit, quod sit quodammodo contractus innominatus Do ut facias, fiatque propter institutionem & maiorem perseverantiam in fide Christiana & in suscepta in Baptismo religione. Verum respondemus distinguendo inter donationem propriam, & impropriam. Illa est mera liberalitas per citatos textus, hæc vero non. Quamquam igitur oblatio hæc munerum in Baptismo, propter consuetudinem quasi cogentem non possit dici proprie donatio, improprie tamen est & in lata significatione. Sic Donatio propter nuptias, item Remuneratoria, Donationes vocantur, quamvis strictè loquendo non sint. *l. 1. ff. de donat. l. 19. pr. §. 1. §. pen. & ult. l. 34. §. 1. ff. eod. §. 3. Just. eod. Decian vol. 1. Resp. 3 n. 20. Mozz. Tit. de Donat. rubr. de divis. Donat. n. 5. Becer. de Donat. cap. 4.*

§. 2. Ad causam Formalem pecuniæ Lustricæ pertinet, 2. ut detur à susceptoribus sive Testibus Baptismi. Unde si detur ab aliis quamvis intuitu & contemplatione Baptismi & propterea quod infans factus est Christianus, donum tamen hoc non proprie pecuniæ lustricæ & usu loquendi *Gevattern oder Wasten-Geld* dici poterit, sed aliàs Donatio ad pias causas vocari meretur. *Decian vol. 2. Resp. 1. n. 53.* Susceptores vero aut ipsi in Baptismo presentes esse & donare solent, aut alios substituere, qui nomine suo hoc officium peragant, aut etiam ipsi infantum Parentes alios eligere solent nomine susceptorum, qui iis incisiis, eorum vice fungantur, quando nempe susceptores longius absunt, & per angustiam temporis adesse vel alios suo nomine substituere ipsi nequeunt. Quæritur ergo: si substituti hi pecuniam lustricam quoque dederint, an & quomodo illam à substituente possint repetere. Et quidem quod illos, qui ab ipsis suscepto-
ribus

ribus sunt substitui, Distingendum videtur hoc modo: Aut substituens mandat simul ut pecunia lustrica detur, aut simpliciter tantum petit, ut quis officio susceptoris pro se in baptismo fungatur. Das er an seine Stelle wolle zu Gefattern sehen. Priori causa iterum interest, an mandet certam summam, an vero in genere, ut simul aliquid donet. Si prius accidit, mandatarius sive substitutus dictam summam egredi non debet & ultra illam nil petere potest §. 8. *Inst. mandat. l. 5. l. 22. pr. & §. 1. ff. eod.* est enim mandatum stricti juris & fines ejus diligenter sunt custodiendi. *l. 5. pr. ff. mandat. cap. cum olim 32 X. de Offic. delegat. Munoz. de Escobar de Ratiocin. cap. 23. n. 36 Carpzov. Decis. 297. n. 19.* nominatam autem summam, aut usq; ad ejus quantitatem, si plus erogavit, recte petit actione mandati. *d. §. 8. Inst. & l. 4. l. 33 ff. mandat.* Si posterius accidit, nempe quando quis in genere jussit pecuniam lustralem dare, mandati quoque actio locum habebit, si modo substitutus probabilem modum in ea danda, vel eum, quem ipse substituens, vel alii ejus conditionis in hoc casu infantibus, talis generis & status, subministrare solent, non excessit. *l. 7. §. 13. ff. d. SCto Macedon. l. 3. C. eod. l. 10. ff. d. negot. gest. §. 1. in fin. l. 11. ff. eod. l. 12. ff. d. pignorat. action. l. 38. ff. d. Rei vindic.*

§. 3. Casu vero illo, quo quis simpliciter tantum, petit, ut alius susceptoris officio in baptismo pro se fungatur, difficilis quodammodo quaestio est. Nobis tamen videtur dicendum, quod eo quoque casu substitutus munera lustralia dare, eaque à substituente repetere possit actione Mandati. 1. Quoniam, cui unum concessum aut mandatum est, illi omnia ea concessa videntur, sine quibus aliud expediri commodè non potest. *arg. l. 2. ff. d. Jurisdic. l. 56. l. 62. ff. de procurat. l. 3. §. ult. ff. de servit. praed. rusticor. l. 1. §. 1. ff. si usufr. petat. Gaill. lib. 2. Obs. 68. n. 4. Brunnem. in Comment. ad ffr. ad d. l. 2. de jurisdic. Cochmann. vol. 2. Resp. 75. n. 40. Socin. in Reg. & Fallent. Jur. Reg. 309.* Jam vero consuetudine inveterata receptum est, ut quis facile susceptoris personam agere non possit, nisi simul quoque aliquid in Baptismo infanti donet, contra quam consuetudinis quandam quasi necessitatem, substituens agere voluisse non praesumitur. *Mench. lib. 3. praesumpt. 57. n. 15.* sed potius videtur illud tacite principali negotio inclusisse, eoque permisso & mandatò hoc simul mandasse. Cum 2. vulgatum sit, quod accessorium sequatur principale & in eo includatur. *cap. accessorium 42. de Reg. Jur. in 6. l. 8. C. de jure dos*

l. 91. §. 5. ff. de legat. 3. Socin. in Reg. & Fallent. jur. Reg. §. Carpzov. Decis. 70. n. 15. & Dispositio concedens aliquid principale, censeatur etiam concedere id quod accessorie venit ad illud principale. cap. prudentiam 21. §. si vero. X. de offic. delegat. ut hoc loco est pecunia lustralis. 3. Quia qui generaliter aliquid mandat, & scit quid eo negotio coherere, quod simul solet ab omni persona, quæ eo fungitur expediri, & nihilominus de eo tacet, cum possit id prohibere, ne fiat, merito consentire in id, ut fiat, censeatur, quoniam aliàs prohibuisset. l. 8. C. de remiss. pignor. l. 2. & 3. ff. de noxal. act. l. 2. C. d. acquirend. possess. l. 13. §. 7. ff. locat. l. 2. §. ult. ff. solut. matrim. l. 7. ff. d. sponsal. l. 5. C. de nupt. can. qui potest. 8. caus. 23. quest. 3. Paris. lib. 4. Consil. 41. n. 27. Consil. Marpurg. vol. 2. Conf. 30. n. 237. Richter. vol. 2. Conf. 188. n. 7. Cephal. lib. 2. conf. 152. n. 95. Jam vero talis substituens, qui generaliter mandat, ut quis susceptoris officio pro se fungatur, tacet de muneribus his in Baptismo dandis, quæ tamen novit requiri in hoc officio demandato. Ergo illa censeatur simul mandare & in ea suo nomine danda omnino consentire. Nam sicut is qui principale sciens & non ignorans recipit, in accessoriis sibi præjudicat. Beck. in Comm. ad Reg. Jur. Canon. Reg. 42. n. 4. ita vice versa qui principale negotium, sciens & non ignorans mandat, neque accessorium excipit; cum tamen potuisset, in accessoriis sibi præjudicare videretur, sibi que imputare debet, quod illud non exceperit. arg. l. ult. C. de dot. promiss. l. 18. ff. mandat. l. 60. ff. d. Reg. Jur. Accedit. 4. quod favor personæ & causæ, propter quem pecunia lustralis datur, hic concurrat, & sic eo magis tacens habeatur pro consentiente. arg. l. 5. C. d. nupt. l. 6. infir. C. mandat. l. 18. ff. eod. l. 1. §. pen. ff. nau. caupon. stabul. Menoch. lib. 6. præsumpt. 99. n. 29. De Afflic. Decis. 97. Tiraquell. de Privileg. piæ causæ Privil. 132. Imo 5. non magnum hic versetur principalis præjudicium, cum donatio hæc sit modica & satis exigua, sed potius aliquomodo in ipsius commodum vergat, ac proinde facilius mandatum à parte principalis erit admittendum. Covarruv. Practic. quest. cap. 15. n. 5. in Tom. 2.

§. 4. Dictam vero nostram Assertionem limitamus, quod nempe principalis substituens pecuniam lustralem dare simul mandasse non censeatur. 1. Si ipse nunquam consvetus fuit pecuniam talem dare. 2. Si ideo alium substituit, ne dare cogatur huic infanti, forte propter singularem aliquam causam. 3. Si consuetudo sit, ut substi-

Substituti pro forma, aut dicis causa tantum, aliquid offerant, ne videantur præ aliis susceptoribus esse singulares, quod tamen postmodum repetere solent. & 4. Si modum observari solitum non ex-
cesserint. Quæ tamen omnia etiam tum demum procedere intelli-
guntur, si substitutus ea sciverit, alias justa & probabilis ignoran-
tia ipsi non nocebit. §. 10. *Inst. de mandat. l. 8. & 9. ff. de jur. & fact. ignorant.* Neque Obstat 1. quod mandatum sit stricti juris, cujus fi-
nes diligentissime sint custodiendi, uti superius diximus. Respon-
demus enim, id verum esse, in iis, quæ mandato non sunt necessa-
rio connexa, & sub eo, tanquam consequens, non continentur,
nam aliàs qui vult antecedens, necessario quoque debet velle con-
sequens. *arg. §. 2. Inst. qui & ex quib. caus. manumitt. pr. Inst. de hered. instit.* Neque 2. quod Donatio semper speciale mandatum requirat,
neque sub generali etiam cum Libera, uti Doctores quidam distin-
gunt, contineatur. *l. 28. §. 2. ff. d. pact. Nicol. de Passerib. in Concil. L. si unus ff. de Pact. & l. si duo rei ff. de recept. arbitr.* Concedimus namque
verum id esse 1. nisi Datio fiat ex justa causa, tum enim simul puta-
tur concessa, probamus hoc aperte *ex l. 7. §. 2. ff. de donat. ubi dicitur quod filiusfam, qui liberam peculii administrationem à patre habet concessam, non possit donare, nisi justa causa svadente.* Sed
hic substituti satis justam donandi existimamus rationem, utpote
necessitate & consuetudine id efflagitante. *arg. cap. ex parte. 18. de censib. quæ semper observanda. l. 3. §. 6. ff. de testib. eumque ab omni culpa excusat. arg. l. 3. ff. ad SCrum Macedon. Raubbar. part. 2. quæst. 10. n. 64. 2.* Valet id, nisi datio fieri consueverit, & quantitas sit exi-
gua, uti hoc loco. *arg. cap. cæterum. 3. X. de donat. tunc enim Administratores etiam donare possunt, Munoz, de Escobar. de Ratiocin. cap. 24. n. 8.* quamvis alias prohibeantur. *Gaill. lib. 2. Obs. 72. n. 13.*
3. Id obtinet, si donatio facta sit in damnum, non vero in utilitatem
aut commodum aliquod mandantis. *arg. l. 1. §. 1. ff. de tutel. & ratiocin. distrab. Gaill. d. lib. 2. Obs. 72. n. 9. & 13.* Jam verò oblatio mune-
rum lustralium potius in commodū aliquod substituentis fuit facta,
quàm in detrimentum, ut ipsi servetur honor atque optima existi-
matio apud alios, qui secus male de eo loquerentur eumq; contem-
nerent & riderent, dicentes eum esse aut singularem aut avarum.
Ergo illa exigua donatio, quæ videtur detrimentum mandantis af-
ferre, satis compensatur, cum existimationis hac quadam confer-

uatione, quæ semel labefactata, pecuniâ vix est redimibilis, cum sit maximum bonorum & omnium preciosissimum *l. 9. ff. d. manumiss: vindict: l. 104. ff. de Reg: Jur: ibique Philipp: Matth. in Comment. n. 6. & lucro maximo preferendum. l. 26. pr. ff. si quis omis: caus: testam: Cothmann: vol: 2. Respons: 10. n. 48.*

§. 5. Hinc 3. Resolvitur illud, quod mandatarius non possit facere conditionem mandantis deteriores. *l. 3. pr. ff. Mandat. nec ideo sit adhibitus, ut perdat, sed ut negotium gerat, & administret. l. 2. ff. eo d. est enim donare perdere & donatio species quædam dilapidationis, arg: l. 7. ff. de Donat: l. 25. ff. de probat. Consil. Marpurg. vol: 3. Conf. 26. n. 66. Gaill. lib. 2. Obs: 72. n. 13. Nam hoc non adeò fit, in datione pecuniæ lustralis, & si aliquomodo fieri videtur, fit ex evidenti necessitate, & ex præsumpta substituentis voluntate & taciturnitate, cum donationem hanc mandatario potuerit prohibere. l. 26. §. 1. ff. d. pignor: l. 2. ff. admunicip. Sande in Comm. ad Tit. d. Reg: Jur: in l. 142. sibi ergo imputet, quod damnum sua culpa sentiat, quod tamen sentire non videtur. l. 203. ff. de Reg: Jur: cap. damnum 86. de Reg: Jur: in 6. Neque 4. Obstat, quod Donatio non præsumatur. l. 47. ff. de oper: libert: Carpz. Decis: 144. n. 12. & 13. Richt. vol: 2. Conf. 23. n. 37. ergo quoque nec substituentem mandato huic donationem munerum lustralium censerit inclusisse. Respondemus hanc præsumptionem ipsi facto esse contrariam, dum substituens tacuit de eo, quod prohibere potuit. 2. Est hic firmior præsumptio in contrarium, quod eam mandato huic voluerit includere, cum contra receptam & generalem consuetudinem nemo facile peccare velle videatur sed potius secundum ejus observantiam agere, egregia est hac de re *l. 12. §. 3. ff. de administr: & peric. tutor: 3.* Est hæc Donatio in Baptismo satis modica, qualis aliàs facilius præsumitur. *Mench. lib. 2. de Arbitr: jud. quæst. cent: 1. cas: 88. n. 5. Mascard: de probat: vol: 1. conclus: 552. n. 44. 54 & seqq. 4.* Facta fuit singularis pietatis gratia. *Carpz: septius cit: lib: 2. Jurispr: Consist: tit: 17. def: 272. n. 7.* qualis quoque faciliè præsumitur. *arg: l. 34. ff. d. negot: gest: l. 50. ff. famil: ercisc. Colleg: Argent: lib: 3. tit: 5. th: 43. Sichard: in Comm: ad Cod: lib: 2. tit: 19. in l. 1. n. 11.* Neque Obstat, 5. quod substituens tantum ea voluerit mandare, quæ ipse absens expedire nequivit, non autem, quæ absens facere potuit, ut est Datio pecuniæ lustralis, quam ipse mittendam sibi forte reservavit. Respondemus enim rationem,
juris*

juris hoc non pati, ut ea separata & à negotio adempta, in dubio & ubi voluntas contraria non apparuit, videantur, sine quibus negotium principale commodè expedire nequit. Deinde, si vult substituens ipse mittere, & substitutus jam dedit, nihil refert, quid ex æquipollentibus fuerit factum. *l. 3. C. d. instit. & substit.* ac perinde est ac si ipse misisset. *cap. 72. de Reg. Jur. in 6.* & quod jam datum est non amplius opus est ut iterum eidem detur. *arg. §. 14. Inst. de Action.* sed statim usque ad quantitatem expositam substituto reddi potest. Verùm quid tunc juris, si substitutus hæc munera in Baptismo dedit, & ipse substituens quoque mittat, antequam percepit, jam à substituto esse data? Certe durum quodammodo erit asserere: substitutum ea nihilominus posse repetere à substituente, quoniam hic aperta voluntas est, substituentem non mandasse, quamvis non recte & iusto tempore videatur interposita, dum, cum mandaret principale negotium, de donatione hac tacuit; Et tamen iniquum quoque erit, substitutum damnum ex hoc negotio alieno, unde nullum percipit commodum, sentire. Proinde dicemus potius, substitutum posse postulare eam sibi reddi, ab infantis parentibus, pecuniam, quoniam illa datio frustranea ac irrita est, utpote ex ignorantia facta. *§. 10. C. de donat. l. 5. ff. d. transact. l. 19. pr. ff. de reb. cred. Carpz. Decis. 297. n. 20.* nam non suo nomine substitutus dedit, nec alieno, quod falso putavit se facere, dare potuit. Cæterum, ultimo tandem loco: quando ipsi parentes infantis, substitutum, in scio principali susceptore constituunt, & ille donavit, nulla erit mandati quidem actio, quoniam non accessit ullus principalis consensus tacitus vel expressus. Quia autem ipse susceptor, præsumitur in eum consensisse si scivisset, non videmus, quid obstat, quin ipsi negotiorum gestorum actionem dare possimus, si recte & non ultra modum munera hæc Baptismi obtulit. *§. 1. Inst. de Oblig. que ex quas contract.*

§. 6. Ad Causam Formalem Pecuniæ Lustralis 3. pertinet, ut detur] Baptizatis, quales potissimum sunt Infantes. Et profecto, quia jam supra satis prolixè ostendimus, quod infantibus donari possit, jam facilius asserendum putamus, quod regulariter omnis illa pecunia in Baptismo oblata, ipsorum susceptorum voto ac consensu, etiam ipsis infantibus & non eorum parentibus donetur, quod asserit. *Carpzov. lib. 2. §. C. tit. 17. des. 272.* ubi in fine hanc sententiã Re-

Scripto Confistorii supremi Dresdensis approbatam demonstrat. Idque magis evidens est, de iis rebus quæ infantibus conveniunt, ut sunt vestes, lintea & alia crepundia & jocalia ex auro aut argento conflata. *Mascard. de Probat. vol: 1. conclus: 564. n. 7. Menoch. lib: 3. præsumpt: 26. n. 7. & præf: 27. n. 3.* De aliis quoque, utputa de pecunia numerata idem erit iudicium. Nulla enim in hac datione mentio fit Patris, sed filii tantum baptizati. Nam solet talis pecunia, frequenter schedulæ cuidam includi, in qua pia aliqua gratulatio de Baptismo & filiatione Dei ad infantem directa reperitur, sicque offertur. Ad quem igitur gratulatio pertinet, ad eum quoque pertinebit id, quod, ejus occasione sequitur: quippe ex antecedentibus declarantur sequentia. *l. 50. §. fin: ff. de legat: 1. l. 21. §. 1 ff. d. testam: & ad quem antecedens dirigitur, ad eum quoque consequens, ubi contrarium non apparet, pertinere certum est. l. 17. pr: ff. de legat: 1.* Accedit, quod ipsorum Parentum votum sit, ut filiis hæc in baptismo donatio fiat, quoniam illi non in suum, sed unice in filiorum, commodum Paternos eligunt, ergo quoque hæc munerum oblatio ab ipsis, non in Parentum sed in ipsorum liberorum emolumentum & commodum redundabit, hisque solummodo facta censebitur.

§. 7. Neque Obstat. 1. quod Pecunia hæc lustralis contemplatione Patris & sic ipsi patri data videatur. *l. 10. §. 6. ff. d. vulg: & pupill: substit: l. 6. ff. d. collat: l. 5. §. 1. ff. de jure dot: Glos. in l. 6. cum oportet: C. de bon: quæ liber: lit. e. Menoch. lib. 3. præf. 28. n. 1. Cephal: lib. 5. Consil. 595. n. 1. ut puta cum nullam affectionem quis possit habere erga infantem. Menoch: præsumpt. dicta. n. 9. quæ tamen inspicienda est, quando quærimus cui quid datum censeatur. Idem d. lib. 3. præf. 26. n. 16. Respondemus enim t. cum *Zasio lib. 2. Sing: intellect: cap. 9. & Sandeo lib. 3. Decis. Erisic. tit. 5. def. 4.* Sententiam illam, quod aliquid contemplatione alterius datum, non mihi acquiratur, sed alteri cujus contemplatione datum, non adeo esse veram, neque eam ex allegatis ab Autoribus Legibus deduci posse. Ex iis enim hoc tantum colligitur, quod contemplatione mea alteri datum, perinde sit habendum, ac si ipse dedissem, uti ex iisdem melius colligunt. *Carpzov. part: 2. Jurispr. Forens: const: 25. def. 14. n. 8. & Scharf: in Comment: ad Cad. in l. 3. de secund. nupt: n. 6. neutiquam vero inde sequitur, ergo statim res, contemplatione mea alteri donata mihi adquiritur, quod potius in l. 7. C. de condit. ob caus. dat. putat**

putat impingere. *Sichard. in dict. Comment. ad Cod. in l. 9. de donat. ant. nupt. n. 7.* sed magis ei acquiritur cui donatum est, & cui donator, ut adquiratur, voluit, quamvis in donando resp. solum ad aliam personam habuerit. *Mastard. de Probat. vol. 1. conclus. 564. n. 6.* Et, quanquam ad idem recidere videatur, an dicamus contemplatione patris, filio datum, patri ipsi acquiri, vel contemplatione patris datum, à patre ipso datum censi, quia quod pater dat filio peculium est profectitium, quod patri nihilominus acquiritur. *Jul. Clar. lib. 2. recept. Sentent. §. Donatio quast. 8. n. 1. Menoch lib. 3. præsumpt. 29. n. 2.* Dicimus tamen quod hoc verum sit, si revera filiofam. à Patre aliquid concedatur, idque jure peculii, fictio autem, qualis hic est, non facile statim extendenda est ad acquisitionem, sed tantum remanere debet in terminis à lege positis, quod nempe filiofam., causam hujus donationis debeat ei, cujus contemplatione datum est, potissimum cum hoc loco vergat in odium infantum, odiosa aurem sint coarctanda. *cap. odia 11. de Reg. Jur. in 6. Forster. lib. 1. Observ. 25. 2.* Respondemus Negando quod hic nulla adsit erga infantem affectio, sed solum ea datio fiat intuitu parentum. Oritur enim illa, ipsius Baptismi occasione & contemplatione, partim propter cognationem Spiritualem quæ inter talem infantem & susceptorem contrahitur. *cap. martinus. 4. cap. pen. & ult. X. de cognat. Spirit. cap. nedum. 1. eodem in 6. Vallens. in Paratit. Decretal. lib. 4. tit. 11. n. 5. Covarruv. Rubr. de Matrim. cap. 6. §. 4. n. 2. in Tom. 1. & nihil aliud sic inducere potest paternam affectionem, quàm hujusmodi nexus, per quem, Deo mediante, animæ eorum copulata sunt. l. 26. C. de nupt. can. ita diligere. causa. 30. quast. 3.* partim propter noviter susceptam fidem Christianam, unde quis merito talem infantem amare præsumitur. Leve est 2. quod ipsis Parentibus munera hæc Lustralia sæpe tradantur. Nam ipsis traduntur non tanquam propria, sed nomine & loco infantum, ut scil. iis restituant, qui ob defectum aptæ apprehensionis, traditionis adhuc sunt incapaces, eodem modo ac si procuratori vel tutori res tradatur alieno nomine, quæ non ipsi, sed alteri tamen acquiritur. *l. 30. l. 20. §. ult. ff. de adquirend. rer. Dom. l. 8. C. de adquir. possess. §. 5. Inst. per quas person. cuiq. adquir.*

§. 8. Verum, quid si loco pecuniæ Lustricæ à Creditore Patris nomen sive Chirographum Patris donetur, anné tunc Patri potius

Potius donatum esse censendum est. Et quidem ita dicendum videtur, ne frustra illa donatio fiat, quoniam inter patrem & filium nulla obligatio aut actio consistere potest. §. 12. *Instit. de Oblig. quæ ex delict. nasc. l. 71. ff. de furt.* Ideoque filio adversus patrem actiones præstari nequeunt. *l. 7. ff. de Oblig. & action.* non magis, quam quis sibi cedere aut secum litigare potest. *l. 6. ff. de furt.* Verùm, ne tunc quidem Patri datum statimus. Etenim quamvis statim neque obligatio esse possit neque actio ratione filii, tamen susceptor cessionem hujus obligationis in diem facere videtur, quando scilicet donatarius, jam adhuc infans, liberatus est patria potestate, & intra illud tempus tamdiu requiescit illa obligatio, postea vero reviviscit, Idque verum, quoad Actiones utiles, quas filius cessionarius ex sua persona instituere potest. *l. 5. ff. de procurat. l. 1. C. de Oblig. & action.* Nam directas, si consideremus, quas filius habere potest ex persona cedentis, & non sua, objectio hæc minus facit dubii, quia pater tum non obligatus est filio, sed priori creditori cedenti obligatus manet, cujus ossibus obligatio ita inhaeret, ut separari ab eo non possit. *Bachov. ad Treutl. vol. 2. Disp. 19. th. 5. lit. C.* sed tantum filius tanquam procurator agit, quamvis in rem & utilitatem suam. *l. 5. C. de hered. & act. vend. Bachov. cit. loc. & in Tract. de Action. Disp. 4. th. 3. Sante de Cession. Action. cap. 8. in pr. & n. 6.* Et etiamsi hoc ita se se non haberet, limitatis tamen objectam regulam, quod inter patrem & filium non possit esse obligatio, quatenus scilicet est filiusfam. *l. 7. ff. de Obl. & action* non verò quatenus est paterfam. aut pro tali habetur, ut in Militari peculio. *l. 4. ff. de judic. l. 2. ff. de Scto Maced. l. 15. §. 3. ff. de Castrens. pecul.* quale quoque annon hæc nostra datio iustitialis sit, paulò post videbimus. Imo diximus quoque supra, quod ratione studiorum & piæ causæ donatio consistere possit inter Patrem & filium, quæ alias non consistit. *Mench. lib. 3. præsumpt. n. 1. 2. 3. & n. 85.* ibi enim favor causæ subtilitatem juris merito excludit. *l. 7. §. 13. ff. de Scto Macedon* quod quin hoc loco etiam applicari possit, nemo non videre potest.

§. 9. Postquam jam quoque vidimus, quod pecunia hæc iustitialis infantibus ipsis aut filiisfam. detur, consequens est ut dicamus, eam quoque esse in eorum peculio. Peculium verò filiisfam. est vel Paganum vel Militare. Paganum est vel Profectitium, quod filius ab ipso Patre vel ex re patris tenet, vel Adventitium quod non ab ipso

ad ipso patre, sed aliunde habet, vel ex donatione vel ex successione.
S. 1. Inst. per quas person. cuique acquir. Militare est vel Castrense
 quod nactus est vel in ipsa militia vel occasione militiæ. *pr. Inst. quib.
 non est permis. sac. testam. l. 1. ff. de Castrens. pecul. l. 1. C. eod. l. 4. C.
 famil. ercis.* vel quasi Castrense, quod in togata militia, functione
 aliqua adquisiuit. *S. 6. Inst. de milit. ar. testam. l. ult. C. de inoffic. testam.
 l. ult. C. qui testam. fac. poss.* Ad quamnam igitur Peculii speciem no-
 stra lustralis pecunia referenda erit? Videtur nobis eam referri
 quodammodo posse ad peculium Militare & quidem quasi Ca-
 strense. Illud enim, uti diximus, acquiritur ratione militiæ to-
 gate. Illa autem est, vel Civilis in specie, ex qua acquirunt sibi Advo-
 cati. *l. 4. Cod. de Advocat. divers. judicium. Affectores l. 7. C. de Assessor.
 & similes l. ult. C. de inoffic. testam.* Vel Spiritualis ex qua Sacerdotes
 & Ecclesiarum Ministri etiam Cantores & Lectores. *l. 34. l. 50. C. de
 Episc. & Cleric. Nov. 123: cap. 19.* Nam sicut Advocati & alii Rempu-
 blicam domi ab injuriis & malevolorum hominum insidiis defen-
 dunt. *l. 14. C. de Advocat. divers. judicior.* ita his fortiter contra diabol-
 um pugnant, & precibus nobis Deum conciliant, *can. si officia 2. Dist.
 59. can. reprehensibile 19. caus. 23. quest. 8. sichard. in Comm. ad Cod. in
 l. 4. famil. ercis. n. 3. Brunne mann. ad Cod. in d. l. 34. de Episc. & Cleric.*
 Cum igitur hæ personæ non alia de causa, quam propter spiritua-
 lem militiam, omnia quæ ratione & intuitu ejus acquirunt, vel
 ipsis donantur, jure quasi Castrensis peculii teneant: Quidni quoq;
 infantes, quibus pecunia Lustralis, propter aliquam etiam militiam,
 contra Satanam, mundum & propriam carnem datur, illam, pe-
 culii quasi Castrensis jure, haberent? Ubi enim est Causa, ibi ef-
 fectus sequi solet, nisi jus eum impediatur vel ratio sana. *Carpov pars.
 4. Jurispr. Forens. Const. 14. defin. 5. num. 4.* quod hic fieri non vide-
 mus, & ubi eadem est ratio, ibi debet esse eadem juris dispositio.
*l. 32. ff. ad L. Aquil. l. 19. C. de SS. Eccles. Menoch: Const. 324: n. 10. Klocke
 de contribut. cap. 13. sect. 2. n. 64.* Non obstat, quod eo modo tota
 nostra vita dicenda sit militia, & omnia, quæ donantur, essent quasi
 Castrensis, & quasi militaria, quod tamen absurdum. Respondemus
 namque: quod quanquam concederemus omnem nostram vitam
 esse talem militiam, non tamen inde statim possit deduci hæ con-
 clusio; nam non omnis donatio propter talem fit militiam, sed pro-
 pter variam aliam causam, jam vero notum, quod causa, propter
 quam

E

quam

quam aliquid datur, faciat ut sit vel peculium Pagatum vel Militare l. ii. ff. d. Castrens. Pecul. Si igitur alicui Christiano propter hanc causam quid donaretur, ut esset in fide Christiana alacer, & fortiter in ea pugnaret, non absurdum tunc censemus, talem donationem pro quasi Castrensi peculio haberi; quod eo magis autem procedere videtur hic in iis, qui primum talem militiam ineunt, ut incitentur eo majori studio ei incumbere, quales procul dubio sunt infantes baptizati.

§. 10. Tandem ad Causam Formalem pecuniæ lustralis quoque spectat, ut detur vel in Baptismo, quod communiter & frequenter fit, vel ratione ipsius Baptismi. Hinc, si etiam post Baptismum à susceptore quadam dentur, vel adhuc in infantia, vel in adultiori ætate, ratione tamen Baptismi & suscepti sui muneris, merito ea lustralis pecuniæ jure ac nomine venire debent. E contrario, quamvis susceptor aliquid det, non ratione & intuitu Baptismi, sed propter aliam causam, forte propter bene merita, jure pecuniæ lustricæ & nomine id non gaudebit. Præsumi verò regulariter videtur, illud, quod à susceptore datur, ratione Baptismi datum esse, idque magis certum est, si detur in infantia, ubi verisimile est nulla merita, aut aliam, quam ex Baptismo affectionem adesse. *Menoch. lib. 3. præf. 28. n. 9. Mascard. de Probat. vol. 1. conclus. 560. n. 12.* Ex dictis apparet, quod Donatio hæc sit ob piam causam, partim quia in Baptismo, & ratione Baptismi, quæ maximè pia causa est, datur; partim propter incitamentum ad Christianam orthodoxam Religionem & omnia honestarum disciplinarum exercitia, eo diligentius tractanda, quæ omnia quoque maximopere sunt favorabilia & pia. l. 50. ff. famil. erisc. *Mev. ad Jus Lubec. part. 2. tit. 1. art. 7. n. 18. Wesenbec. part. 1. conf. 26. n. 42.* ita ut Legumlatores maxima & penè innumera iis contulerint privilegia. *Auth. babija. C. ne fil. propatr. Benius de Privileg. JCtorum. privil. 1.*

CAPUT V. DE EFFECTIBUS ET CONTRARIIS.

§. 1. Hactenus nunc satis morati sumus in enodanda causa Formali; restat adhuc ut videamus de Effectibus pecuniæ lustricæ & de

& de Contrariis. Effectus verò ejus varii sunt, quorum quidam jam in superioribus capitibus propter connexitatem contextus sunt tractati, quidam adhuc tractandi restant. 1. Effectus in eo consistere videtur, quod pecunia hæc iustitialis pleno jure, tam quoad proprietatem, quam quoad usumfructum ad infantem pertineat, & pater in ea nihil juris habeat, ita ut liberè de ea disponere possit, neque illam conferre cogatur; est enim, uti superiori capite probavimus, in peculio quasi Castrensi, quod talem habet naturam. *Nov. 117. cap. 1. l. 6. pr. C. de bon. quæ liber. l. 1. §. 15. ff. de collat. bonor. l. 21. C. eod.* Neque hoc solum, sed de ea quoque potest testari, & pertinet ad eum, quem heredem reliquit, habetur enim filiusfam in Militari peculio pro patrefam. §. *fin. Inst. de milit. testam. pr. Inst. quib. non est perm. fac. test. l. 2. ff. ad SCtum Maced. l. 1. §. 6. ff. ad SCtum Trebell. l. fin. C. de inoffic. testam.* qualem Lex 12. Tabularum ad Testamenti factionem requirit. *l. 120. ff. de verbor. signif. Arum. Exerc. 7. Th. 6. Forster. quæst. Decad. 8. quæst. 4.*

§. 2. Alius 2. Effectus est, quod Infantes ratione hujus pecuniæ tacitam habeant hypothecam in bonis parentum. Etenim cum pater in hoc quasi Castrensi peculio nihil præter administrationem habeat, & solum tanquam legitimus tutor sit: pupilli verò in bonis tutorum suorum tacitam habeant hypothecam. *l. 20. C. de administr. tutor.* quidni quoque eodem modo liberis hæc in bonis talium administratorum, parentum scilicet, eandem concedamus hypothecam. *l. 6. §. ult. C. de bon. quæ liber. Munoz. de Escobar. de Ratiocin. cap. 39. n. 1. et. 2. Mozz. Tract. de Contract. Tit. de Pignor. & hypoth. Rubr. de subdisting. pignor. n. 3. et. 7. Negusant. de Pignor. & Hypoth. membr. 4. part. 2. n. 13. & seqq.* Hinc merito ratione hujus pecuniæ infantes sive liberos in concursu creditorum inter hypothecarios esse collocandos statuit *Carpzov. part. 2. Jurispr. Forens. Const. 14. def. ult. atq; etiam præjudicio quodam confirmat.* Quæri verò 3. poterit, an pecunia hæc iustitialis quoque probet aliquem Baptismum accepisse? Et certe si notum & certum est, pecuniam esse iustitalem, necessariò id affirmandum est, quoniam ea Baptismum semper præsupponit, nec sine illo esse potest.

§. 3. Quamvis 4. pecuniæ iustitiæ datio ad substantialia Baptismi non pertineat. *Carpz. lib. 2. Jurispr. Consist. rit. 17. def. 2. 172. n. 17* ad solennitatem tamen aliquam ejus, licet accidentalem pertinere videtur.

videtur. Num verò exigi à susceptore pecunia hæc poterit, si ipse non dedit, queritur? Et distinguimus, num ille in Baptismo aliquam pecuniam promiserit, an verò non, sed planè nullam neque dederit neque promiserit. Priori casu exigi ab eo utiq; poterit non quidem propterea quod ad solennitatem Baptismi pertinet, sed quoniam fuit promissa, cui promissioni lex afficit, ut inde fiat pactum legitimum & nascatur conditio ex lege. *l. 35. §. 5. C. de donat. §. 2. Inst. eod. l. un. ff. de condit. ex Leg.* Posteriori autem casu, nihil exigi posse censemus. Quamquam enim consuetudo velit ut talis munerum in Baptismo oblatio observetur, unde quoque Donatio hæc non est plane libera, non vult tamen præcise sub necessitate, sed sub honestate; idq; maxime verum, quoad quantitatem certam. Nam pudori & liberalitati tantum cujusq; eam relinquit, non secus ac obligatio naturalis *l. 7. §. 4. ff. de pact. l. 25. §. 2. l. 92. §. 4. ff. de solution. l. 84. §. 1. ff. de Reg. jur.* quæ si quis non curat, sermones hominum & sinistra conjecturas non immerito incurret. Neque obstat, quod consuetudo hæc donandi sit pia, cujus ratio semper habenda *l. 1. ff. de obseq. parent. & patron.* Respondemus enim, quanquam ejus ratio semper haberi debeat ratione honestatis & pudoris *d. l. 84. §. 1. ff. d. R. l.* non tamen ratione necessitatis & quoad coactionem: nam non omne quod quis pietatis ratione facere debet præcise facere cogitur *l. 5. §. 2. & 4. & 13. ff. d. agnos. & alend. liber.* & multa, etsi honeste præstentur, non tamen ex obligatione sed ex liberalitate procedunt *l. 12. §. 3. ff. de administr. & peric. tutor. l. ult. C. de dot. promiss. vid. Colleg. Argent. lib. 23. tit. 3. th. 5. n. 3.* Imo, quanquam laudabilis, uti hæc est, consuetudo, non sit immutanda *cap. ad Apostolicum 42. X. de simon.* nulli tamen dubitamus, quin magistratus ex justa causa, si forte nimii abusus inde orientur, aut profanatio Baptismi, hunc donandi morem plane abrogare possit, nam rationes, quæ eum sustinent, uti non sunt immutabiles & perpetuæ, sed positivæ, ita quoque lege positiva abrogari poterunt.

§. 4. Querimus 5. An in datione pecuniæ iustralis requiratur Insinuatio, si illa excedat 500. solidos, uti in aliis Donationibus *l. 36. §. 2. C. de donat. §. 2. Inst. eod. Fichard. Tom. 2. Cons. 48. n. 2. Gabriel. lib. 3. conclus. 1. n. 1. Cephal. lib. 2. Consil. 194. n. 2.* Et videtur dicendum quod non, quoniam donatio hæc est favorabilis, & uti diximus

diunt ad piam causam, quales donationes, etiam si excedant
summam 500. solidorum, non tamen insinuationem requirere Aucto-
res plurimi statuunt. *Jul. Clar. l. 4. recept. sent. §. Donatio, quest. 17.*
n. 1. Gabriel. d. lib. 3. conclus. 1. n. 28. & Alii apud eum allegati. Verum
potius statuimus, non omnes donationes favorabiles & ad pias cau-
sas statim valere sine insinuatione, sed tantum eas, quæ ad piissi-
mas causas factæ sunt & ab Imperatore specialiter denominatæ,
quibus singularis privilegii instar, propter exuberantiam favoris &
exclusionem fraudis insinuandi necessitas est remissa, uti sunt illæ
quas Princeps facit, vel quæ Principi fiunt, quæ fiunt pro redem-
ptione captivorum, pro restitutione ædium incendio vel ruina con-
sumptarum *l. 34. pr. l. 36. pr. §. 1. & 2. C. de donat.*, unde privilegium
hoc strictissimè est intelligendum, neq; ad causas similes, uti quidem
apparent, extendendum. *cap. porro. 7. X. de privileg. l. 35. pr. C. de*
inoffic. testam. Ceteræ vero donationes etiam ad pias causas omni-
no requirunt insinuationem, etiam si Ecclesiæ vel civitati fiant. *d. l. 34.*
§. 1. l. 35. §. ult. C. de donat. l. 19. C. d. SS. Eccles. Carpz. part. 2. Jurispr.
Forens. Const. 12. def. 13. Consil. Marburg vol. 1. Cons. 12. n. 41. Gomez.
Tom. 2. var. resolut. c. 4. n. 10. Bocer. de donat. cap. 3. n. 69. & seq.
quamvis enim magnus harum sit favor *l. fin. C. de SS. Eccles. cap. au-*
ditio 3. X. d. in integr. restit., tamen, cum hæc insinuationis solennitas pro-
pter utilitatem publicam introducta sit, ut fraudibus, quæ inter-
venire possunt, occurratur *l. 27. C. de donat. Mozz. Tract. de Con-*
tract. Tit. de Donat. Rubr. de substant. donat. n. 7. meritò quoque in iis
intervenire debet. *Harprecht. part. 1. Disp. 18. th. 20.* Ac proinde cum
nec hæc nostra iustitialis donatio ad eas specialiter exceptas causas
reduci possit, omninò dicendum, quòd illa insinuationem quoque
requirat, quia & in ea fraus interdum intervenire potest.

§. 5. Illud. 6. dubium non est, quin hæc donatio in Baptis-
mo propter supervenientiam liberorum possit revocari arg. *l. 8. C.*
de revoc. denat. can. ita diligere. caus. 30. quest. 3. Quod tamen verum
putamus, si donatio hæc est magna & consuetam summam in Ba-
ptismo alias dari solitam excedat, non verò si est parva & intra
solitos terminos consistat, nam priori casu militat præsumpta vo-
luntas susceptoris donantis, qui si de liberis tunc cogitasset, nunquam
tantam summam infanti huic donasset. *Carpz. l. 5. tit. 7. Resp. 63. n.*
2. Jul. Clar. lib. 4. recept. sent. §. Donatio, quest. 22. n. 1. & 5. Covarruv.

Tom. 2. lib. 1. var. resol. cap. 19. n. 12. Perez. in Praelect. ad C. de revocand. Donat. n. 18. posteriori verò illa ratio cessat, quòd iam si vel maximè de liberis tunc cogitasset, omninò tamen propter consuetudinem aliquid dedisset. Gabriel. lib. 3. conclus. 2. n. 43. De illo autem adhuc ultimo loco vide ob id non mutatà Religione secundum cuius ritum infans quis fuit baptizatus. & in qua susceptor eum diligenter educare in Baptismo vel expresse, ut in multis locis, vel tacite promisit, pecunia hæc lustralis repeti possit. ita omninò dicendum putamus, quoniam sicut in omni donatione donantis voluntas & intentio est spectanda. l. 3. ff. de donat. Cephal. lib. 3. Consil. 440. n. 75. ita quoque hic susceptor sub eo modo & lege infanti datur censetur, ut ille in vera religione Christiana constanter permaneat, nec ab ea deficiat: sicut quoque eodem modo infans, dum pecuniam hanc accipit, consequenter videtur se obligare, & promittere quod velit in ea religione permanere, vestigia & mores vitæ & fidei susceptoris sui diligenter sequi. Ubi vero quis non servat legem, quam donator adiecit donationi, vel promissa sua, uti facit is, qui deficit à Religione vera, utique donatio revocari poterit. d. l. 3. ff. de donat. l. 6. C. de condit. ob caus. dator. arg. l. fin. C. de revocand. donat. & cap. fin. de donat. Tot. Tit. C. de donat. quæ sub mod. Consil. Marpurg. vol. ult. conf. 27. n. 84. Carpz. part. 2. Jurispr. Forens. Consil. 12. def. 39. n. 1. et. 2. Paseth. Consil. 118. n. 8. Cephal. d. lib. 3. conf. 440. n. 84. Manent. consil. 81. n. 4 qua ratione etiam donationem contemplatione ingrediendi religionem, eâ non secutâ, & factam contemplatione matrimonii, eo non inito, revocari tradit. Idem Manent. conf. 51. n. 1. & sequi

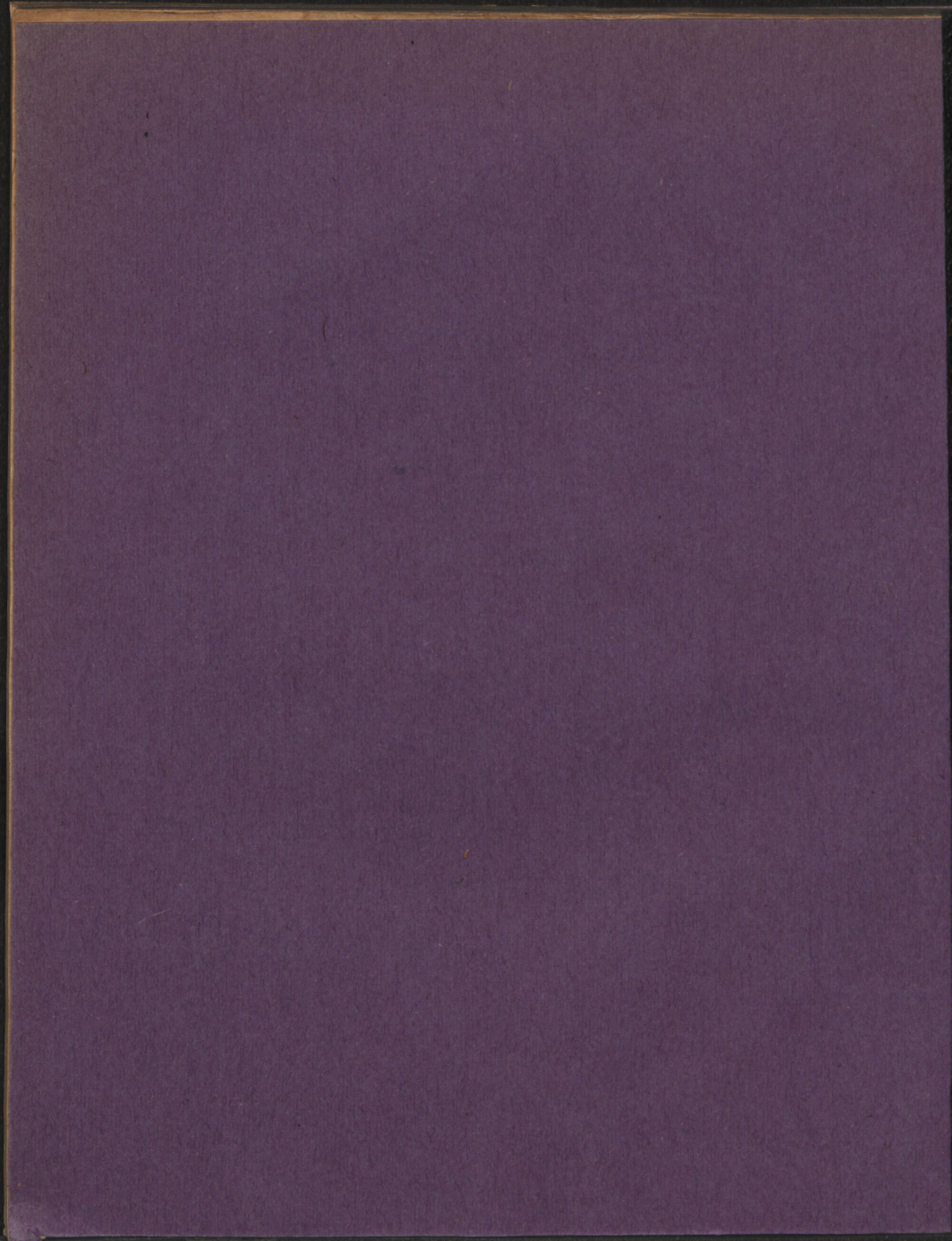
Et hæc sunt, quæ de hac materia differere
voluimus, lubentissimè secuturi meliora
docentes.

SOLI DEO

Sit Laus, Honor & Gloria.

197.3.55.30.7

& de Contrariis. Effectus verò ejus variis
jam in superioribus capitibus propter conne
tractati, quidam adhuc tractandi restant. 1. E
videtur, quod pecunia hæc lustralis pleno
prietatem, quam quoad usumfructum ad in
ter in ea nihil juris habeat, ita ut liberè de ea
illam conferre cogatur; est enim, uti superio
in peculio quasi Castrensi, quod talem habet
*cap. 1. l. 6. pr. C. de bon. quæ liber. l. 1. §. 15. ff. de
eod.* Neque hoc solum, sed de ea quoque po
bit ad eum, quem heredem reliquit, habetur
litari peculio pro patrefam. §. *fin. Inst. de mlti
non est permitt. fac. test. l. 2. ff. ad SCtum Mace
Trebell. l. fin. C. de inoffic. testam.* qualem Lex 12
menti factionem requirit. *l. 120. ff. de verbor.
Th. 6. Forster. quest. Decad. 8. quest. 4.*

§. 2. Alius 2. Effectus est, quod Infan
cuniae tacitam habeant hypothecam in bonis
cum pater in hoc quasi Castrensi peculio
tionem habeat, & solum tanquam legitimus
in bonis tutorum suorum tacitam habeant hy
ministr. tutor. quidni quoque eodem modo lib
administratorum, parentum scilicet, eandem con
*l. 6. §. ult. C. de bon. quæ liber. Munoz. de Esob.
1. et. 2. Mozz. Tract. de Contract. Tit. de Pignor. C.
fin. pignor. n. 3. et. 7. Negusant. de Pignor. C.
2. n. 13. & seqq.* Hinc merito ratione hujus p
beros in concursu creditorum inter hypothe
statuit *Carpzov. part. 2. Jurispr. Forens. Const. 14. de
dicio quodã confirmat.* Quari verò 3. poterit
lis quoque probet aliquem Baptismum accep
tum & certum est, pecuniam esse lustralem,
dum est, quoniam ea Baptismum semper pr
illo esse potest.

§. 3. Quamvis 4. pecuniae lustricæ d
Baptismi non pertineat. *Carpz. lib. 2. Jurispr. C.
ad solennitatem tamen aliquam ejus, licet a*

E 2

quidam
xtus sunt
onfistere
ad pro
at, & pa
t, neque
avimus,
Nov. 17.
l. 21. C.
pertine
in Mi
st. quib.
SCtum
d Testa
Exec. 7.

ujus pe
Etenim
ministr
illi verò
C. de ad
nis taliu
thecam.
p. 39. n.
de subdi
4. part.
s five li
ocandos
præju
c lustra
e si no
firman
c sine

tialia
172. n. 1
rtinere
videtur.

the scale towards document

